

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
«Μετάβαση στην κινητικότητα χαμηλών εκπομπών: Μέτρα προώθησης και λειτουργία
της αγοράς ηλεκτροκίνησης»

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι:

- α) η μεγαλύτερη διείσδυση στη χώρα των οχημάτων χαμηλών και μηδενικών εκπομπών στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 20^{ης} Ιουλίου 2016 με τίτλο «Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την κινητικότητα των χαμηλών εκπομπών», σύμφωνα με την οποία είναι ανάγκη οι εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων από τις μεταφορές που βλάπτουν την υγεία και το περιβάλλον να μειωθούν δραστικά χωρίς καθυστέρηση.
- β) η ανάπτυξη δημοσίως διαθέσιμων υποδομών επαναφόρτισης.
- γ) η διαμόρφωση ρυθμιστικού πλαισίου της αγοράς ηλεκτροκίνησης.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος οι όροι που χρησιμοποιούνται έχουν την ακόλουθη έννοια:

(α) «Ηλεκτρικό όχημα (Η/Ο)»: μηχανοκίνητο όχημα εξοπλισμένο με σύστημα μετάδοσης της κίνησης, το οποίο περιέχει τουλάχιστον μία μη περιφερειακή (εξωτερική, βοηθητική) ηλεκτρική μηχανή ως μετατροπέα ενέργειας με ηλεκτρικό επαναφορτιζόμενο σύστημα αποθήκευσης ενέργειας, το οποίο μπορεί να επαναφορτίζεται εξωτερικά.

Ειδικότερα, ως ηλεκτρικά οχήματα για τις ανάγκες του παρόντος νοούνται τα αυτοκίνητα, καθώς και τα μοτοποδήλατα και τα ποδήλατα με υποβοηθούμενη ποδηλάτηση των κατωτέρω κατηγοριών:

αα) «Αμιγώς ηλεκτρικό όχημα (Pure Electric Vehicle, PEV)»: Όχημα εξοπλισμένο με σύστημα κίνησης, το οποίο περιλαμβάνει αποκλειστικά ηλεκτροκινητήρες ως μετατροπείς ενέργειας προώθησης και αποκλειστικά επαναφορτιζόμενα συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ως συστήματα αποθήκευσης ενέργειας προώθησης, καθώς και το όχημα που έχει σχεδιασθεί για ποδηλάτηση, στο οποίο έχει τοποθετηθεί βοηθητικό ηλεκτρικό σύστημα πρόωσης.

αβ) «Υβριδικό ηλεκτρικό όχημα εξωτερικής φόρτισης (Off Vehicle Charging-Hybrid Electric Vehicle, OVC-HEV)»: Κατηγορία υβριδικού ηλεκτρικού οχήματος που μπορεί να φορτίζεται από εξωτερική πηγή.

αγ) «Υβριδικό όχημα κυψέλης καυσίμου» (Fuel Cells Hybrid Vehicle, FCHV)»: Όχημα κυψέλης καυσίμου εξοπλισμένο με σύστημα μετάδοσης ισχύος, το οποίο περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα σύστημα αποθήκευσης καυσίμου και τουλάχιστον ένα επαναφορτιζόμενο σύστημα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, ως συστήματα αποθήκευσης ενέργειας προώθησης.

αδ) «Ποδήλατο με υποβοηθούμενη ποδηλάτηση (Ηλεκτρικό ποδήλατο)»: Ποδήλατο εξοπλισμένο με βοηθητικό ηλεκτροκινητήρα μέγιστης συνεχούς ονομαστικής ισχύος μικρότερης ή ίσης με 250 W, στο οποίο η ισχύς του κινητήρα διακόπτεται όταν σταματήσει η ποδηλάτηση ή, αλλιώς, μειώνεται σταδιακά και τελικά μηδενίζεται πριν η ταχύτητα του οχήματος φθάσει τα 25 χιλιόμετρα την ώρα.

(β) «Σημείο επαναφόρτισης»: Διεπαφή ικανή να φορτίσει ένα ηλεκτρικό όχημα κάθε φορά ή να αντικαταστήσει την μπαταρία ενός ηλεκτρικού οχήματος κάθε φορά.

(γ) «Σημείο επαναφόρτισης κανονικής ισχύος»: Σημείο επαναφόρτισης ηλεκτρικού οχήματος, ηλεκτρικής ισχύος έως και 22 kW. Δεν περιλαμβάνονται τα σημεία επαναφόρτισης με ηλεκτρική ισχύ έως και 3,7 kW που είναι εγκατεστημένα σε ιδιωτικές κατοικίες ή ο κύριος σκοπός τους δεν είναι να φορτίζουν Η/Ο και δεν είναι δημοσίως προσβάσιμα.

(δ) «Σημείο επαναφόρτισης υψηλής ισχύος»: Σημείο επαναφόρτισης που επιτρέπει τη μεταφορά ηλεκτρισμού σε ηλεκτρικό όχημα ισχύος μεγαλύτερης των 22 kW.

(ε) «Δημοσίως προσβάσιμο σημείο επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού»: Σημείο επαναφόρτισης ή ανεφοδιασμού που παρέχει εναλλακτικό καύσιμο με άνευ διακρίσεων πρόσβαση σε όλους τους χρήστες. Η άνευ διακρίσεων πρόσβαση μπορεί να περιλαμβάνει διάφορα μέσα για την ταυτοποίηση, τη χρήση και την πληρωμή.

(στ) «Υπηρεσίες επαναφόρτισης Η/Ο»: Σύνολο υπηρεσιών, περιλαμβανομένης της επαναφόρτισης καθ' εαυτής και άμεσα σχετιζόμενων ή συνοδευτικών με αυτή

χαρακτηριστικών προστιθέμενης αξίας (ταχύτητα φόρτισης, ευκολία χρήσης και χρέωσης, ευχέρεια προσβασιμότητας, υπηρεσίες στάθμευσης κ.λπ.).

(ζ) «Υπηρεσίες ηλεκτροκίνησης»: Σύνολο υπηρεσιών προς χρήστες Η/Ο, σχετιζόμενων με την επαναφόρτιση και την τιμολόγηση αυτής, τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των χρηστών, ενδεικτικώς εύρεση διαθέσιμων σημείων φόρτισης και πλοήγηση, κράτηση θέσεων, αλλά και εν γένει υπηρεσίες, όπως διαχείριση στόλου Η/Ο οχημάτων και διάθεσή τους προς χρήστες Η/Ο.

(η) «Χρήστης Η/Ο»: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει στην κυριότητα ή κατοχή του Η/Ο και λαμβάνει υπηρεσίες ηλεκτροκίνησης.

(θ) «Ιδιοκτήτης υποδομών φόρτισης»: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει στην κυριότητά του Σημείο ή Σημεία Επαναφόρτισης Η/Ο.

(ι) «Φορέας εκμετάλλευσης υποδομών φόρτισης Η/Ο (Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο.)»: Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται στην εκμετάλλευση υποδομών φόρτισης, για τις οποίες προμηθεύεται ηλεκτρική ενέργεια με σκοπό την παροχή υπηρεσιών φόρτισης Η/Ο.

(ια) «Πάροχος υπηρεσιών ηλεκτροκίνησης (Π.Υ.Η.)»: Ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών ηλεκτροκίνησης σε συμβεβλημένους χρήστες.

(ιβ) «Φορέας διεκπεραίωσης συναλλαγών (Φ.Δ.Σ.)»: Ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο που δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη και λειτουργία πληροφοριακών υποδομών προς διευκόλυνση ανταλλαγής στοιχείων και διεκπεραίωσης οικονομικών συναλλαγών μεταξύ Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο.) και Π.Υ.Η., για την επίτευξη της διαλειτουργικότητας των υποδομών φόρτισης.

(ιγ) «Φορέας σωρευτικής εκπροσώπησης φορτίου Η/Ο (aggregator) (Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο.)»: Νομικό πρόσωπο, το οποίο αναλαμβάνει τη σωρευτική εκπροσώπηση του φορτίου συνδεδεμένων με το δίκτυο Η/Ο για συμμετοχή στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την παροχή υπηρεσιών προς τους Διαχειριστές Δικτύου και Συστήματος.

(ιδ) «Εναλλακτικά καύσιμα»: τα καύσιμα ή οι πηγές ενέργειας που χρησιμεύουν, έστω και εν μέρει, ως υποκατάστατο για το ορυκτό πετρέλαιο στον ενεργειακό εφοδιασμό στις μεταφορές και που έχουν τη δυνατότητα να συμβάλουν στην απαλλαγή των μεταφορών από τις εκπομπές άνθρακα ενισχύοντας τις περιβαλλοντικές επιδόσεις του εν λόγω τομέα. Σε αυτά περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- η ηλεκτρική ενέργεια,
- το υδρογόνο,

- τα βιοκαύσιμα, όπως ορίζονται στην περ. θ' του άρθρου 2 της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ, που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με τη παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4062/2012 (Α' 70), που αντικατέστησε την παρ. 16 του άρθρου 3 του ν. 3054/2002 (Α' 230) και εξειδικεύονται στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 3468/2006 (Α' 129),

- τα συνθετικά και παραφινικά καύσιμα,

- το φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένου του βιομεθανίου, σε αέρια μορφή (συμπιεσμένο φυσικό αέριο - CNG) και σε υγροποιημένη μορφή (υγροποιημένο φυσικό αέριο - LNG) και το υγροποιημένο πετρελαϊκό αέριο (υγραέριο - LPG).

(ιε) «Διαχείριση ενεργού ισχύος»: ο έλεγχος της ισχύος την οποία διακινούν οι υποδομές επαναφόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων με συνεχή ή κλιμακωτή ρύθμιση (αύξηση ή μείωση), η οποία μπορεί να επιτυγχάνεται και με σύνδεση/αποσύνδεση επιμέρους υποδομών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' – ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ

Άρθρο 3

Οικονομικά κίνητρα για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζει θεσμικά, διοικητικά, χρηματοδοτικά και άλλα οικονομικά κίνητρα, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί από το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Ε.Σ.Ε.Κ.) για την κινητικότητα χαμηλών εκπομπών, όπως η διείσδυση μέσων μεταφοράς που χρησιμοποιούν εναλλακτικά καύσιμα και ηλεκτρική ενέργεια και η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, καθώς και λοιπές δράσεις που σκοπό έχουν να μεταβάλουν την τεχνολογική διάρθρωση και το μείγμα καυσίμων στον εν λόγω τομέα για τη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.
2. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός με αποφάσεις τους, δύνανται να προκηρύσσουν δράσεις για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης και των ηλεκτρικών οχημάτων μέσω οικονομικών κινήτρων για την αγορά ή μίσθωση κάθε τύπου αμιγώς Η/Ο ή υβριδικών Η/Ο εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50γρCO₂/χλμ, καθώς και μέσω οικονομικών κινήτρων για την προμήθεια και εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο. Με τις αποφάσεις αυτές καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις για τη λήψη των οικονομικών κινήτρων, οι δικαιούχοι, η διάρκεια και οι διαδικασίες αίτησης, ένταξης, υλοποίησης και ολοκλήρωσης των δράσεων αυτών, καθώς

και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή τους. Φορέας χρηματοδότησης των δράσεων ορίζεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Με τις αποφάσεις της παρ. 2 δύναται να καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι διαδικασίες και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή οικονομικού κινήτρου με σκοπό την αντικατάσταση οχημάτων με καινούργια αμιγώς Η/Ο ή με υβριδικά Η/Ο εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50 γρCO₂/χλμ., την αντικατάσταση των Επιβατηγών Δημόσιας Χρήσης Οχημάτων (Ε.Δ.Χ.) - ΤΑΞΙ με καινούργια αμιγώς ηλεκτροκίνητα Ε.Δ.Χ. – ΤΑΞΙ ή με υβριδικά Η/Ο Ε.Δ.Χ. – ΤΑΞΙ εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50γρCO₂/χλμ., την αντικατάσταση οχημάτων μικτού βάρους έως 3,5 τόνων με καινούργια αμιγώς Η/Ο ή υβριδικά Η/Ο εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50γρCO₂/χλμ. μικτού βάρους έως 3,5 τόνων, την απόσυρση των παλαιών αυτών οχημάτων από την κυκλοφορία κατά τις διατάξεις των περ. α' και β' της παρ. 5 του άρθρου 89 του ν. 4070/2012 (Α' 82) και της παρ. 5 του άρθρου 14 του ν. 4530/2018 (Α' 59) και την παράδοσή τους σε συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης ή σε σημεία συλλογής κατά την έννοια του άρθρου 2 του π.δ. 116/2004 (Α' 81). Ειδικά για τα Ε.Δ.Χ. – ΤΑΞΙ και τα οχήματα μικτού βάρους έως 3,5 τόνων δεν τίθεται ηλικιακό όριο απόσυρσης. Αυτά δεν αποχαρκτηρίζονται ούτε αντικαθίστανται από οχήματα με άλλη πηγή ενέργειας και ίδιες ή μικρότερες εκπομπές ρύπων από 50γρCO₂/χλμ πριν από την παρέλευση τουλάχιστον επτά (7) ετών από το έτος θέσης σε κυκλοφορία, αυτού μη συνυπολογιζομένου.

Άρθρο 4

Δημιουργία δωρεάν θέσεων στάθμευσης για Η/Ο

1. Από 1.1.2021 και για διάστημα δύο (2) ετών, εντός των διοικητικών ορίων των ΟΤΑ Α' βαθμού όπου υπάρχουν θέσεις ελεγχόμενης στάθμευσης και θέσεις στάθμευσης για τους κατοίκους, τα Η/Ο μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. απαλλάσσονται από την καταβολή τέλους στάθμευσης.

2. Για τις θέσεις ελεγχόμενης στάθμευσης Η/Ο που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος τελούν υπό παραχώρηση, καταβάλλεται από 1.1.2021 από τον δήμο αντίτιμο στον παραχωρησιούχο ισόποσο με το αντίστοιχο τέλος στάθμευσης που θα καταβαλλόταν από τον δημότη στον Δήμο για την ελεγχόμενη θέση στάθμευσης συμβατικού οχήματος. Για συμβάσεις παραχώρησης που συνάπτονται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι θέσεις στάθμευσης Η/Ο εξαιρούνται από το τέλος στάθμευσης από 1.1.2021.

3. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, τα Η/Ο εφοδιάζονται με ειδικό σήμα από το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο τοποθετείται επί του οχήματος, και ισχύει για τις θέσεις στάθμευσης για τους κατοίκους και για τις ελεγχόμενες θέσεις στάθμευσης εντός της ελληνικής επικρατείας.

Άρθρο 5

Κίνητρα αδειοδότησης μονάδων παραγωγής Η/Ο και αγαθών ή ειδών Η/Ο

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 3982/2011 (Α' 143) προστίθεται τελευταίο εδάφιο, ως εξής:

«Η εκάστοτε αδειοδοτούσα αρχή υποχρεούται να προβαίνει αμέσως και κατά προτεραιότητα, χωρίς καμία καθυστέρηση στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση ή τροποποίηση άδειας εγκατάστασης ή λειτουργίας μονάδας παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα που εγκαθίστανται στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και στην Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' – ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ

Άρθρο 6

Μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές στις επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα

1. Στο τέλος του άρθρου 29 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται παρ. 7, ως εξής:
«7. Για τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα, ο φορολογικός συντελεστής κάθε κλιμακίου της παρ. 1 μειώνεται κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες, αρχής γενομένης από το φορολογικό έτος μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκαν για πρώτη φορά κέρδη από την παραγωγή αυτή και έως τη συμπλήρωση πέντε (5) κερδοφόρων φορολογικών ετών.»

2. Στο τέλος του άρθρου 58 του ν. 4172/2013 προστίθεται παρ. 6, ως εξής:
«6. Ειδικά τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με

τα ηλεκτρικά οχήματα, φορολογούνται με τον συντελεστή της παρ. 1 μειωμένο κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες, εφόσον τα κέρδη αυτά αφορούν στην παραγωγή αυτή, αρχής γενομένης από το φορολογικό έτος μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκαν για πρώτη φορά κέρδη από την παραγωγή αυτή και έως τη συμπλήρωση πέντε (5) κερδοφόρων φορολογικών ετών.»

Άρθρο 7

Απόσβεση κόστους επένδυσης

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 (Α' 167), προστίθεται παρ. 1Α, ως εξής:

«1Α. Κατά τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα όσον αφορά στην εγκατάσταση και λειτουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα, οι φορολογικές αποσβέσεις των στοιχείων του ενεργητικού εκπίπτουν από:

α) τον κύριο των παγίων στοιχείων του ενεργητικού της επιχείρησης σε όλες τις περιπτώσεις εκτός της περ. β', προσαυξημένες κατά δεκαπέντε τοις εκατό (15%).

β) τον μισθωτή, σε περίπτωση χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά την έννοια των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε. δυνάμει του Κανονισμού 1606/2002 (Δ.Π.Χ.Α. - υποχρεωτική εφαρμογή Δ.Π.Χ.Α.) ή κατά την έννοια των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ε.Λ.Π.) του ν. 4308/2014, προσαυξημένες κατά δέκα τοις εκατό (10%).».

2. Στο τέλος του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 προστίθεται παρ. 11, ως εξής:

«11. Η φορολογική απόσβεση του κόστους της επένδυσης, πλην των στοιχείων ενεργητικού της παρ. 3, για τη δημιουργία μονάδας παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα πραγματοποιείται ισόποσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας.».

Άρθρο 8

Κίνητρα για την παραγωγή ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα

Μετά το άρθρο 71Ε του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται νέο άρθρο 71ΣΤ, ως εξής:

«Άρθρο 71ΣΤ

Κίνητρα για την παραγωγή ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα

1. Η παρ. 1 του άρθρου 71Δ εφαρμόζεται για όλους τους εργαζόμενους, ανεξαρτήτως ηλικίας, που απασχολούνται σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα έως την έναρξη της παραγωγικής τους λειτουργίας, όπως πιστοποιείται με την έκδοση της άδειας λειτουργίας της μονάδας από την αρμόδια αρχή.

2. Οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 58, της παρ. 7 του άρθρου 29, των παρ. 1Α και 11 του άρθρου 24 και της παρ. 1 του παρόντος ισχύουν μόνον για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και την Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου .

3. Οι ενισχύσεις που προκύπτουν κατ' εφαρμογή των προβλεπόμενων στο πλαίσιο του παρόντος κινήτρων, χορηγούνται με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) υπ' αρ. 651 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (L 187) για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός – Γ.Α.Κ.) και σύμφωνα με τα όρια αυτού.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται το επιμέρους άρθρο ή περισσότερα άρθρα του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού –Γ.Α.Κ., δυνάμει του οποίου χορηγούνται τα εν λόγω κίνητρα οι όροι, η διάρκεια, οι προϋποθέσεις χορήγησης των κινήτρων, οι απαιτούμενες διαδικασίες αίτησης, αξιολόγησης, υπαγωγής και ελέγχου, η προς τούτο αρμόδια Υπηρεσία, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις ανάκτησης των ενισχύσεων σε περίπτωση εκ των υστέρων διαπίστωσης μη πλήρωσης των σχετικών προϋποθέσεων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των κινήτρων της παρ. 6 του άρθρου 58, της παρ. 7 του άρθρου 29, των παρ. 1 Α και 11 του άρθρου 24 και της παρ. 1 του άρθρου 71Δ του παρόντος Κώδικα, όπως το τελευταίο αυτό άρθρο τροποποιείται με την παρ. 1 του παρόντος.».

Άρθρο 9

Απαλλαγές από το εισόδημα για δαπάνες ή παραχώρηση οχήματος μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ.

1. Η περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4172/2013 (Α' 167), αντικαθίσταται ως εξής:

«β) η αποζημίωση για έξοδα κίνησης που καταβάλλονται από τον εργοδότη για υπηρεσιακούς λόγους, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης για τη δαπάνη ηλεκτρικού ρεύματος για τη φόρτιση ατομικού ή εταιρικού οχήματος μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ., εφόσον αφορούν έξοδα κίνησης που πραγματοποιήθηκαν από τον εργαζόμενο κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας του και αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά,».

2. Η περ. ιγ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4172/2013, αντικαθίσταται ως εξής:

«ιγ) η αγοραία αξία της παραχώρησης ενός οχήματος μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. και με Λιανική Τιμή Προ Φόρων (Λ.Τ.Π.Φ.) έως σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ, προς έναν εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα εντός του φορολογικού έτους, με το υπόλοιπο της αξίας να θεωρείται φορολογητέο εισόδημα με βάση την κλίμακα των περ. α) έως στ) της παρ. 2 του άρθρου 13,».

3. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4172/2013 προστίθεται νέα περίπτωση ιστ' ως εξής:

«ιστ) Το άνευ χρηματικού ανταλλάγματος κόστος φόρτισης επιβατικού αυτοκινήτου μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. στις εγκαταστάσεις του εργοδότη, άνευ χρηματικού ανταλλάγματος.».

4. Οι διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 4172/2013, όπως τροποποιούνται με το παρόν, εφαρμόζονται για δαπάνες που πραγματοποιούνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1.1.2020 και μετά.

Άρθρο 10

Προσαυξημένη έκπτωση για συγκεκριμένες δαπάνες οχημάτων μηδενικών ή χαμηλών ρύπων που αφορούν στους εργαζόμενους, τις επιχειρήσεις και την προστασία του περιβάλλοντος

1. Η περ. β' του άρθρου 22B του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Για τη δαπάνη μίσθωσης εταιρικού επιβατικού αυτοκινήτου μηδενικών ρύπων, με μέγιστη Λιανική Τιμή Προ Φόρων (ΛΤΠΦ) έως τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ, χορηγείται στην επιχείρηση δυνατότητα έκπτωσης του μισθώματος από τα ακαθάριστα

έσοδά της, κατά τον χρόνο πραγματοποίησής της, προσαυξημένης κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και για το υπερβάλλον ποσό κατά ποσοστό εικοσιπέντε τοις εκατό (25%). Τα αντίστοιχα ποσοστά για αυτοκίνητα χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ/ ρύπων είναι τριάντα τοις εκατό (30%) και για το υπερβάλλον ποσό δεκαπέντε τοις εκατό (15%).»

2. Η περ. γ' του άρθρου 22B του ν. 4172/2013, αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Για τη δαπάνη αγοράς, εγκατάστασης και λειτουργίας δημόσια προσβάσιμων σημείων φόρτισης οχημάτων μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ., χορηγείται στην επιχείρηση δυνατότητα έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδά της, όπως ορίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία, κατά τον χρόνο πραγματοποίησής της, προσαυξημένης κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).

Ειδικότερα, για επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους, υποκατάστημα ή διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα σε νησιωτικούς δήμους, το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται σε εβδομήντα τοις εκατό (70%).

Εφόσον οι παραπάνω δαπάνες γίνονται αποκλειστικά και μόνον για τη χρήση των σημείων φόρτισης από τους εργαζόμενους της επιχείρησης (μη δημόσια προσβάσιμα σημεία φόρτισης), το ποσοστό προσαύξησης είναι τριάντα τοις εκατό (30%).».

3. Οι ενισχύσεις που προκύπτουν κατ' εφαρμογή των διατάξεων της περ. γ' του άρθρου 22B του ν. 4172/2013, χορηγούνται με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) υπ' αρ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (L 352/1) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Κανονισμός de minimis).

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι, η διάρκεια, οι προϋποθέσεις χορήγησης, η διαδικασία ελέγχου τους, η αρμόδια προς τούτο Υπηρεσία, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις ανάκτησης των ενισχύσεων σε περίπτωση εκ των υστέρων διαπίστωσης μη πλήρωσης των σχετικών προϋποθέσεων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του εν λόγω κινήτρου.

4. Στο τέλος του άρθρου 22B του ν. 4172/2013, προστίθεται περ. δ' ως εξής:

«δ) Για τη δαπάνη αγοράς ελαφρού επαγγελματικού ηλεκτρικού οχήματος (κατηγορία N1 μέχρι 3,5 τόνοι μικτό βάρος) μηδενικών ρύπων χορηγείται στην επιχείρηση δυνατότητα έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδά της, κατά το χρόνο πραγματοποίησής της, προσαυξημένης κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%). Το ποσοστό προσαύξησης της

έκπτωσης για τη δαπάνη αγοράς αντίστοιχων οχημάτων χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. ορίζεται σε τριάντα τοις εκατό (30%).».

5. Οι διατάξεις του άρθρου 22B του ν. 4172/2013, όπως τροποποιούνται με το άρθρο 10, εφαρμόζονται για δαπάνες που πραγματοποιούνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1.1.2020 και μετά. Ειδικά, οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της περ. γ' του άρθρου 22B του ν. 4172/2013, όπως εισάγονται με την παρ. 2, εφαρμόζονται για δαπάνες που πραγματοποιούνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1.1.2020 και από 1.1.2021 αντίστοιχα.

Άρθρο 11

Φορολογικές αποσβέσεις στα μέσα μεταφοράς μηδενικών ή χαμηλών ρύπων

1. Η παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 (Α' 167), αντικαθίσταται ως εξής:
«4. Κόστος κτήσης ή κατασκευής, περιλαμβανομένου και του κόστους βελτίωσης, ανανέωσης και ανακατασκευής καθώς και αποκατάστασης του περιβάλλοντος αποσβένονται, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία ενεργητικού επιχείρησης	Συντελεστής φορολογικής απόσβεσης (% ανά φορολογικό έτος)
Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις, βιομηχανικές και ειδικές εγκαταστάσεις, μη κτιριακές εγκαταστάσεις, αποθήκες και σταθμοί, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων τους (και ειδικών οχημάτων φορτοεκφόρτωσης)	4%
Κατασκευές και εγκαταστάσεις για τη φόρτιση οχημάτων μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO ₂ /χλμ.	100%
Εδαφικές εκτάσεις που χρησιμοποιούνται σε εξόρυξη και λατομεία, εκτός αν χρησιμοποιούνται για τις υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης	5%
Αεροσκάφη, σιδηροδρομικοί συρμοί, πλοία και σκάφη εκτός από μέσα μαζικής μεταφοράς ατόμων μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO ₂ /χλμ.	5%
Μηχανήματα, εξοπλισμός εκτός Η/Υ και λογισμικού	10%
Μέσα μεταφοράς ατόμων εκτός από τα μέσα μεταφοράς	16%

μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO ₂ /χλμ.	
Μέσα μεταφοράς ατόμων μηδενικών ρύπων	50%
Μέσα μεταφοράς ατόμων χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO ₂ /χλμ.	25%
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων εκτός από μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO ₂ /χλμ.	12%
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων μηδενικών ρύπων	50%
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO ₂ /χλμ.	25%
Μέσα μαζικής μεταφοράς ατόμων μηδενικών ρύπων	50%
Μέσα μαζικής μεταφοράς ατόμων χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO ₂ /χλμ.	25%
Άυλα στοιχεία και δικαιώματα, έξοδα πολυετούς απόσβεσης	10%
Εξοπλισμός Η/Υ, κύριος και περιφερειακός, και λογισμικό	20%
Λοιπά πάγια στοιχεία της επιχείρησης	10%
Εξοπλισμός και όργανα, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας. Ως εξοπλισμός και όργανα που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης της επιστημονικής και της τεχνολογικής έρευνας, θεωρείται αυτός, που περιγράφεται στο σχετικό άρθρο της κοινής υπουργικής απόφασης του άρθρου 22Α.	40%

Όπου ο συντελεστής του προηγούμενου πίνακα είναι πενήντα τοις εκατό (50%) ή εκατό τοις εκατό (100%), η επιχείρηση δικαιούται να χρησιμοποιήσει χαμηλότερο σταθερό συντελεστή για όλα τα έτη απόσβεσης.

Ο συντελεστής φορολογικής απόσβεσης του προηγούμενου πίνακα για τα άυλα στοιχεία και δικαιώματα ισχύει, εφόσον δεν προκύπτει συμβατικά από την αρχική συμφωνία διαφορετική των δέκα (10) ετών οικονομική διάρκεια ζωής, οπότε και ο συντελεστής διαμορφώνεται ως το πηλίκο «1 διά έτη διάρκειας ζωής δικαιώματος». Σε περίπτωση δικαιωμάτων που θεμελιώθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, για την αναπόσβεστη αξία (εναπομείνασα αξία) ως διάρκεια δικαιώματος λαμβάνεται η υπολειπόμενη διάρκεια του δικαιώματος.

Για τη δαπάνη απόσβεσης εταιρικού επιβατικού αυτοκινήτου μηδενικών ρύπων, με μέγιστη Λιανική Τιμή Προ Φόρων (Λ.Τ.Π.Φ.) έως τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ, χορηγείται στην επιχείρηση δυνατότητα έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδά της, προσαυξημένη κατά

ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και για το υπερβάλλον ποσό ποσοστό εικοσιπέντε τοις εκατό (25%). Τα αντίστοιχα ποσοστά για αυτοκίνητα χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. είναι τριάντα (30%) και δεκαπέντε (15%) τοις εκατό.

Ειδικά για επιχειρήσεις που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα στην Ελλάδα σε νησιωτικούς δήμους, για τη δαπάνη απόσβεσης εταιρικού επιβατικού αυτοκινήτου μηδενικών ρύπων, με μέγιστη Λιανική Τιμή Προ Φόρων (Λ.Τ.Π.Φ.) έως τις σαράντα χιλιάδες (40.000) ευρώ, χορηγείται στην επιχείρηση δυνατότητα έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδά της, προσαυξημένη κατά ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) και για το υπερβάλλον ποσό ποσοστό τριανταπέντε τοις εκατό (35%). Τα αντίστοιχα ποσοστά για αυτοκίνητα χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. είναι τριάντα τριανταπέντε (35%) και είκοσι (20%) τοις εκατό.».

2. Οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013, όπως τροποποιούνται με το άρθρο 11, εφαρμόζονται για δαπάνες που πραγματοποιούνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1.1.2020 και μετά. Ειδικά οι διατάξεις των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013, όπως εισάγονται με το άρθρο 11, εφαρμόζονται για δαπάνες που πραγματοποιούνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1.1.2020 και από 1.1.2021 αντίστοιχα.

3. Ειδικά οι ενισχύσεις, που προκύπτουν κατ' εφαρμογή του κινήτρου των δύο τελευταίων εδαφίων της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013, όπως εισάγονται με το άρθρο 11, χορηγούνται με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) υπ' αρ. 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 (L 352) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Κανονισμός de minimis). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι, η διάρκεια, οι προϋποθέσεις χορήγησης, η διαδικασία ελέγχου τους, η αρμόδια προς τούτο Υπηρεσία, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων, η διαδικασία και οι προϋποθέσεις ανάκτησης των ενισχύσεων σε περίπτωση εκ των υστέρων διαπίστωσης μη πλήρωσης των σχετικών προϋποθέσεων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του κινήτρου αυτού.

Άρθρο 12

Εξαίρεση αγοράς αυτοκινήτου μηδενικών ρύπων από την ετήσια αντικειμενική δαπάνη και δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων

Στο τέλος του άρθρου 33 του ν. 4172/2013 (Α' 167) προστίθεται περ. θ' ως εξής:
«θ) Προκειμένου για αγορά επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης μηδενικών ρύπων».

ΜΕΡΟΣ Β' ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΦΟΡΤΙΣΗΣ Η/Ο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ

Άρθρο 13

Οργάνωση της αγοράς φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων (Η/Ο)

1. Η παρ. 1 του άρθρου 134B του ν. 4001/2011, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:
«1. Ο Φορέας εκμετάλλευσης υποδομών φόρτισης Η/Ο (Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο.) μπορεί να είναι οποιαδήποτε ατομική επιχείρηση ή νομικό πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), με σκοπό την εκμετάλλευση υποδομών φόρτισης. Ο Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. παρέχει υπηρεσίες επαναφόρτισης σε χρήστες Η/Ο και είναι υπεύθυνος για την άρτια τεχνική συντήρηση των υποδομών φόρτισης, τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της ασφαλούς λειτουργίας των σημείων επαναφόρτισης, την εποπτεία και τον έλεγχο αυτών, καθώς και για την παροχή των αναγκαίων στοιχείων και δεδομένων στο Μητρώο της παρ. 7. Οι Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. υποχρεούνται να λειτουργούν ηλεκτρονικές πλατφόρμες για την εποπτεία και τον έλεγχο των υποδομών επαναφόρτισης και πληροφοριακά συστήματα διαχείρισης των συλλεγόμενων πληροφοριών.

Για δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης, την εκμετάλλευση των σημείων επαναφόρτισης αναλαμβάνει Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. εντός ενός (1) έτους από την εγκατάσταση αυτών. Έως την ανάληψη της εκμετάλλευσης αυτών από Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., τις ανωτέρω υποχρεώσεις αναλαμβάνει ο κύριος των υποδομών.».

2. Η παρ. 5 του άρθρου 134B του ν. 4001/2011, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:
«5. Η εκπροσώπηση του φορτίου Η/Ο στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, με την αξιοποίηση των δυνατοτήτων διαχείρισης του φορτίου των Η/Ο μέσω συστημάτων απομακρυσμένης εποπτείας και ελέγχου των Υποδομών Φόρτισης, γίνεται μέσω Φορέων Σωρευτικής Εκπροσώπησης Φορτίου Η/Ο (Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο.). Οι Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. συμπεριλαμβάνονται στην έννοια του Φορέα Σωρευτικής Εκπροσώπησης, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 5 του ν. 4425/2016 (Α' 185). Οι υποχρεώσεις και η λειτουργία των

Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. καθορίζονται στις διατάξεις των Κανονισμών Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4425/2016, όπως ισχύει, στο μέτρο που λειτουργούν ως Φορείς Σωρευτικής Εκπροσώπησης. Οι Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. διαθέτουν ή έχουν εξασφαλίσει τη δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου Η/Ο για την παροχή των υπηρεσιών τους. Οι Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. δύνανται να συμβάλλονται με φορείς της αγοράς ηλεκτροκίνησης (Π.Υ.Η. και Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο.), ή και απευθείας με χρήστες Η/Ο ή κατόχους μη δημοσίων προσβάσιμων υποδομών φόρτισης, ώστε να διασφαλίσουν τη δυνατότητα διαχείρισης του φορτίου των συνδεδεμένων στο Δίκτυο Η/Ο, το οποίο εκπροσωπούν. Ως Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. μπορεί να δραστηριοποιούνται φορείς της αγοράς ηλεκτροκίνησης, οι οποίοι διαθέτουν δυνατότητα ελέγχου του φορτίου των Η/Ο συμβεβλημένων χρηστών, συμμετέχοντες στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, όπως προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, με εξασφαλισμένη δυνατότητα ελέγχου του φορτίου των Η/Ο συμβεβλημένων χρηστών που εκπροσωπούν, καθώς και τρίτα πρόσωπα που ικανοποιούν τις τιθέμενες προϋποθέσεις.».

3. Η παρ. 6 του άρθρου 134B του ν. 4001/2011, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:
«Δεν αποκλείεται το ίδιο πρόσωπο να δραστηριοποιείται συγχρόνως ως ιδιοκτήτης υποδομών φόρτισης, Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., Π.Υ.Η., Φ.Δ.Σ. και Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο..».

4. Στο τέλος του άρθρου 134B του ν. 4001/2011, όπως ισχύει, προστίθενται νέες παράγραφοι 8, 9 και 10 ως εξής:

«8. Ο Πάροχος υπηρεσιών ηλεκτροκίνησης (Π.Υ.Η.) διατηρεί συμβατική σχέση τόσο με συνεργαζόμενους Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. ή Φ.Δ.Σ. όσο και με χρήστες Η/Ο, βάσει της οποίας καθορίζονται ο τρόπος τιμολόγησης των υπηρεσιών επαναφόρτισης, οι τιμές χρέωσης και οι μέθοδοι ταυτοποίησης και πληρωμής. Επιπλέον, ο Π.Υ.Η. δύναται να παρέχει πρόσθετες υπηρεσίες σχετιζόμενες με την επαναφόρτιση, όπως εύρεση διαθέσιμων σημείων επαναφόρτισης, πλοήγηση και κράτηση θέσεων, με στόχο τη βέλτιστη εξυπηρέτηση των χρηστών Η/Ο.

9. Ο Φορέας διεκπεραίωσης συναλλαγών (Φ.Δ.Σ.) διευκολύνει την ανταλλαγή στοιχείων και τη διεκπεραίωση οικονομικών συναλλαγών μεταξύ φορέων της αγοράς. Για τον σκοπό αυτό αναπτύσσει και λειτουργεί ηλεκτρονική πλατφόρμα για την ανταλλαγή δεδομένων, σε πραγματικό χρόνο ή βάσει προγραμματισμού μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, που απαιτούνται για την υποστήριξη της απρόσκοπτης παροχής υπηρεσιών από υποδομές οποιουδήποτε Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., για λογαριασμό οποιουδήποτε Π.Υ.Η., σε συμβεβλημένους με τον τελευταίο χρήστες Η/Ο (περιαγωγή υπηρεσιών επαναφόρτισης). Τα δεδομένα δύναται να αφορούν στην ταυτοποίηση χρηστών Η/Ο, στα στοιχεία χρέωσης και κόστους ανά πράξη

επαναφόρτισης, καθώς και στα στοιχεία των εμπλεκόμενων σε κάθε πράξη φόρτισης μερών (Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. και Π.Υ.Η.).

10. Ο Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.) συνεργάζεται κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις με κάθε επιχείρηση, η οποία έχει στην ιδιοκτησία της, αναπτύσσει, λειτουργεί ή διαχειρίζεται σημεία επαναφόρτισης για Η/Ο, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τη σύνδεση με το δίκτυο διανομής.».

4. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας εποπτεύει, σε συνεργασία με την Ρ.Α.Ε. για θέματα αρμοδιότητάς της, τη λειτουργία της αγοράς ηλεκτροκίνησης, καθώς και τις σχετικές διαδικασίες για την ελεύθερη και ισότιμη πρόσβαση των φορέων της αγοράς σε αυτήν.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύναται να ρυθμίζονται ειδικά θέματα σχετικά με την οργάνωση, τη μέθοδο και τις διαδικασίες εποπτείας της αγοράς ηλεκτροκίνησης, τις υποχρεώσεις των φορέων της αγοράς, τις σχετικές παραβάσεις και κυρώσεις, τα κριτήρια επιβολής τους, τις διαδικασίες διεξαγωγής των ελέγχων, το ύψος του κατά περίπτωση προστίμου, τη διαδικασία είσπραξης και απόδοσης αυτού, καθώς και κάθε άλλο ειδικό θέμα για την οργάνωση και την εποπτεία της αγοράς. Ενδεικτικά, και όχι περιοριστικά, ως κριτήρια για το είδος των κυρώσεων και το ύψος του προστίμου λαμβάνονται το είδος και η βαρύτητα της παράβασης, οι συνέπειες που προκύπτουν από αυτή, ο βαθμός υπαιτιότητας και η τυχόν υποτροπή του παραβάτη.

5. Εάν, μετά από έλεγχο, διαπιστωθεί οποιαδήποτε παραβίαση των διατάξεων του παρόντος και των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων κανονιστικών πράξεων, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο στον ελεγχόμενο φορέα από χίλια (1.000) έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Η επιβολή του προστίμου δεν αποκλείει την επιβολή άλλων διοικητικών κυρώσεων που τυχόν προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις.

6. Κάθε επιβληθείσα κύρωση καταγράφεται στο Μητρώο του άρθρου 14, τα δε επιβαλλόμενα χρηματικά πρόστιμα βεβαιώνονται και εισπράττονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

Άρθρο 14

Μητρώο Υποδομών και Φορέων Αγοράς Ηλεκτροκίνησης

1. Στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών συστήνεται το Μητρώο Υποδομών και Φορέων Αγοράς Ηλεκτροκίνησης (εφεξής Μ.Υ.Φ.Α.Η.), όπως ορίζεται στο άρθρο 134B του ν. 4001/2011 (Α' 179).
2. Το Μ.Υ.Φ.Α.Η. καταρτίζεται με τη μορφή ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, όπου εγγράφονται υποχρεωτικά οι φορείς της αγοράς ηλεκτροκίνησης (Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., Π.Υ.Η., Φ.Δ.Σ., Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο.) κατά την έναρξη λειτουργίας τους, όπως και οι δημοσίως προσβάσιμες υποδομές φόρτισης.
3. Καθένας από τους φορείς της αγοράς ηλεκτροκίνησης κατά την έναρξη λειτουργίας του υποχρεούται να εγγράφεται στο Μ.Υ.Φ.Α.Η.. Κατά την εγγραφή του δηλώνει τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και την έδρα του και λαμβάνει μοναδικό κωδικό ταυτοποίησης. Τα νομικά πρόσωπα δηλώνουν επιπλέον την επωνυμία της εταιρείας, καθώς και το ονοματεπώνυμο και στοιχεία επικοινωνίας του νόμιμου εκπροσώπου. Επιπλέον, οι Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. υποχρεούνται να δηλώνουν όλα τα δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης που διαχειρίζονται και τυχόν συμβατικές τους σχέσεις με άλλους φορείς της αγοράς ηλεκτροκίνησης. Όλες οι συμβάσεις μεταξύ των φορέων της αγοράς ηλεκτροκίνησης γνωστοποιούνται στο Μ.Υ.Φ.Α.Η. με επιμέλεια των συμβαλλομένων.
4. Με τη δήλωση εγγραφής συνυποβάλλονται ηλεκτρονικά τα ακόλουθα δικαιολογητικά:
 - (α) Για φυσικά πρόσωπα: αα) φωτοαντίγραφο δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή διαβατηρίου, αβ) αποδεικτικό, στο οποίο αναφέρεται ο Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) του προσώπου, αγ) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α' 75), για την ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται.
 - (β) Για νομικά πρόσωπα: βα) καταστατικό της εταιρείας, ββ) αποδεικτικό, στο οποίο αναφέρεται ο Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) του προσώπου, βγ) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 του νομίμου εκπροσώπου του για την ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται.
5. Σε περίπτωση μεταβολής των δηλωθέντων στοιχείων φυσικού ή νομικού προσώπου, εγγεγραμμένου στο Μ.Υ.Φ.Α.Η., ή μεταβολής της σχέσης του με τα διαχειριζόμενα σημεία, εφόσον πρόκειται για Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., ο υπόχρεος οφείλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία μεταβολής να τη δηλώσει στο Μ.Υ.Φ.Α.Η..
6. Οι ήδη λειτουργούντες φορείς αναλαμβάνουν την υποχρέωση εγγραφής στο ως άνω μητρώο και λήψης μοναδικού κωδικού ταυτοποίησης εντός διαστήματος τριών (3) μηνών από την έναρξη λειτουργίας του Μ.Υ.Φ.Α.Η.. Τα σημεία επαναφόρτισης που ήδη λειτουργούν οφείλουν, με ευθύνη των οικείων Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., εντός διαστήματος ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του Μ.Υ.Φ.Α.Η., να καταγραφούν στο μητρώο και να

προσαρμοστούν στις τιθέμενες τεχνικές και άλλες απαιτήσεις, όπως ορίζει η ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Μ.Υ.Φ.Α.Η., τα απαιτούμενα δικαιολογητικά των παρ. 4 και 7 μαζί με τα στοιχεία επικοινωνίας των ενδιαφερομένων αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη Διεύθυνση Τεχνικού Ελέγχου και Εγκαταστάσεων Εξυπηρέτησης Οχημάτων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

7. Κατά την αρχική εγγραφή στο Μ.Υ.Φ.Α.Η. καταβάλλεται από τους φορείς της αγοράς εφάπαξ παράβολο εγγραφής, και ετησίως καταβάλλεται παράβολο διατήρησης. Η εγγραφή στο Μ.Υ.Φ.Α.Η. δεν πραγματοποιείται χωρίς την προηγούμενη καταβολή του παραβόλου εγγραφής από τον εκάστοτε φορέα. Η μη καταβολή του παραβόλου διατήρησης συνεπάγεται τη διαγραφή του φορέα από το Μ.Υ.Φ.Α.Η..

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Οικονομικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος, ιδίως για το είδος του παραβόλου του παρόντος, τον τρόπο και τη διαδικασία καταβολής, είσπραξης και απόδοσης αυτού, το ύψος της τιμής αυτού και τυχόν αναπροσαρμογής αυτής.

8. Η τήρηση και η διαχείριση του Μ.Υ.Φ.Α.Η. υπάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Για τη διευκόλυνση του έργου εποπτείας και ελέγχου των φορέων της αγοράς ηλεκτροκίνησης από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και από τη Ρ.Α.Ε., στο μέτρο των αρμοδιοτήτων της τελευταίας, οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και η Ρ.Α.Ε. έχουν πρόσβαση στα δεδομένα του Μ.Υ.Φ.Α.Η..

9. Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών δύναται να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις, προγραμματικές συμφωνίες και μνημόνια συνεργασίας με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και γενικότερα με τους φορείς του Δημοσίου Τομέα και του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, κατά την έννοια του άρθρου 3 του ν. 3979/2011 (Α' 138), προς τον σκοπό της ανάπτυξης, λειτουργίας και συντήρησης του Μ.Υ.Φ.Α.Η., χωρίς να ακολουθούνται στις συμβάσεις αυτές οι κείμενες εθνικές διατάξεις περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων του ν. 4412/2016.

10. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η μη εγγραφή των Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., Π.Υ.Η., Φ.Ο.Σ.Ε.Φ.Η.Ο. και Φ.Δ.Σ. στο Μ.Υ.Φ.Α.Η., επιβάλλεται χρηματικό πρόστιμο κατά τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 13 με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας..

Άρθρο 15

Υποχρεώσεις γνωστοποίησης στοιχείων μέσω του Μ.Υ.Φ.Α.Η.

1. Οι Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. ενημερώνουν το Μ.Υ.Φ.Α.Η., σχετικά με δεδομένα των σημείων επαναφόρτισης, τη σχέση τους με τα διαχειριζόμενα σημεία (ιδιοκτήτες ή διαχειριστές) και τις συμβατικές τους σχέσεις με τους άλλους φορείς της αγοράς.

2. Ειδικά τα συλλεγόμενα στοιχεία για κάθε δημοσίως προσβάσιμο σημείο επαναφόρτισης Η/Ο κατηγοριοποιούνται σε στατικά, δυναμικά και απολογιστικά/λειτουργικά, ως εξής:

A) Στατικά δεδομένα είναι:

α. Ο μοναδικός κωδικός ταυτοποίησης σημείου (ο οποίος αποδίδεται στο σημείο κατά την δήλωσή του στο Μ.Υ.Φ.Α.Η.),

β. ο μοναδικός κωδικός ταυτοποίησης σταθμού φόρτισης,

γ. η τοποθεσία (συντεταγμένες, χώρα, πλήρης διεύθυνση),

δ. ο τύπος εγκαταστάσεων επαναφόρτισης Η/Ο (κατασκευαστής και μοντέλο φορτιστή, τύπος και αριθμός ρευματοδοτών, ονομαστική ισχύς επαναφόρτισης),

ε. η μέθοδος φόρτισης (charging mode),

στ. η φωτογραφία σημείου,

ζ. ο ιδιοκτήτης σημείου,

η. το ωράριο λειτουργίας σημείου και η ώρα ζώνης (timezone) στην οποία βρίσκεται,

θ. τα στοιχεία επικοινωνίας με διαχειριστή σημείου (Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο.),

ι. οι μέθοδοι ταυτοποίησης χρηστών Η/Ο,

ια. οι αποδεκτοί τρόποι πληρωμής,

ιβ. η δυνατότητα κράτησης θέσης φόρτισης και

ιγ. η υποστήριξη περιαγωγής χρηστών συμβολαίου, που είναι συμβεβλημένοι με άλλους Π.Υ.Η. ή Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., για να διευκολύνεται η διαλειτουργικότητα των υποδομών.

Η διάθεση των στατικών δεδομένων είναι ελεύθερη. Η αποστολή των στατικών δεδομένων στο Μ.Υ.Φ.Α.Η. πραγματοποιείται τόσο κατά την αρχική εγγραφή, όσο και σε περίπτωση τροποποίησής τους.

B) Δυναμικά δεδομένα είναι:

α. Η διαθεσιμότητα σημείου (εντός ή εκτός λειτουργίας),

β. Η τρέχουσα κατάσταση σημείου επαναφόρτισης (ελεύθερο ή κατειλημμένο, ανά ρευματοδότη) και

γ. Οι κατά περίπτωση (ad hoc) τιμές.

Τα στοιχεία αυτά διατίθενται δημόσια, τόσο απευθείας σε χρήστες Η/Ο, όσο και στους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτροκίνησης, προς ανάπτυξη και βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τους χρήστες Η/Ο (πλοήγηση σε διαθέσιμο σημείο

φόρτισης, κράτηση θέσης, σύγκριση τιμών). Τα δυναμικά δεδομένα συλλέγονται, καταγράφονται και αποστέλλονται στο Μ.Υ.Φ.Α.Η. σε πραγματικό χρόνο.

Γ) Απολογιστικά/λειτουργικά δεδομένα είναι:

- α. Το πλήθος εξυπηρετούμενων Η/Ο,
- β. Το πλήθος πράξεων φόρτισης ανά τύπο,
- γ. Ο μέσος χρόνος παραμονής οχημάτων στο σημείο,
- δ. Η μέση κατανάλωση ενέργειας ανά φόρτιση,
- ε. Η ολική καταναλωθείσα ενέργεια,
- στ. Η καταναλωθείσα ενέργεια διακριτά για κατά περίπτωση (ad hoc) φορτίσεις και για φορτίσεις μέσω Π.Υ.Η., ξεχωριστά για τον κάθε έναν.

Τα απολογιστικά/λειτουργικά δεδομένα των σημείων αποτελούν ευαίσθητα εμπορικά δεδομένα των Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο., στα οποία έχουν πρόσβαση μόνο οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). Τα απολογιστικά/λειτουργικά δεδομένα συλλέγονται, καταγράφονται και αποστέλλονται στο Μ.Υ.Φ.Α.Η. σε ετήσια βάση.

3. Η συλλογή, μετάδοση, αποθήκευση, επεξεργασία και διάθεση των παραπάνω δεδομένων γίνεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και εμπορικού απορρήτου.

4. Οι Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. υποχρεούνται να ακολουθούν την τυποποίηση του Μητρώου αναφορικά με τα ανταλλασσόμενα δεδομένα, διασφαλίζοντας τη συμβατότητα της πλατφόρμας τους με αυτή του Μητρώου για την ανταλλαγή δυναμικών δεδομένων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών μπορούν να αναπροσαρμόζονται το είδος, η μορφή και η ποιότητα των ανωτέρω δεδομένων, προκειμένου να εναρμονίζονται με τις ευρωπαϊκές οδηγίες και κανονισμούς.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με τη διαχείριση και αποστολή των δεδομένων, που αφορούν στη λειτουργία των φορέων της αγοράς και στα σημεία επαναφόρτισης Η/Ο, τα ζητήματα σχετικά με τα δικαιώματα πρόσβασης στο Μ.Υ.Φ.Α.Η. των ενδιαφερομένων μερών, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

6. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος αρχίζει ένα (1) μήνα μετά την έναρξη λειτουργίας του Μ.Υ.Φ.Α.Η. κατά το άρθρο 14.

Άρθρο 16

Τιμολόγηση υπηρεσιών επαναφόρτισης

1. Η μέθοδος τιμολόγησης, οι σχετικές τιμές και οι όροι χρέωσης των χρηστών Η/Ο αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών επαναφόρτισης ή/και ηλεκτροκίνησης διαμορφώνονται ελεύθερα.
2. Η εφαρμοζόμενη τιμολόγηση για την κατά περίπτωση φόρτιση επιλέγεται από τον Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. και πρέπει να γνωστοποιείται στον χρήστη Η/Ο πριν από την έναρξη της διαδικασίας επαναφόρτισης, με ευκρινή σήμανση επί του σημείου επαναφόρτισης ή σε παρακείμενο χώρο του σημείου επαναφόρτισης, ή στην είσοδο του χώρου εγκατάστασής του, σε περίπτωση χώρων με ελεγχόμενη πρόσβαση.
3. Στην τελική χρέωση του χρήστη Η/Ο συνυπολογίζονται όλες οι παράμετροι της φόρτισης που διαμορφώνουν την τελική τιμή (καταναλωθείσα ενέργεια ή χρονική διάρκεια συνεδρίας, ισχύς/τύπος φόρτισης), καθώς και τυχόν άλλες χρεώσεις. Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τελικής χρέωσης (δεδομένα φόρτισης και επιπρόσθετες χρεώσεις) οφείλουν να διατίθενται προς ενημέρωση του χρήστη Η/Ο όσο αυτός βρίσκεται ακόμη στον χώρο του σημείου με έναν ή περισσότερους τρόπους (εμφάνιση στην οθόνη του σταθμού φόρτισης, αναγραφή σε απόδειξη/τιμολόγιο που εκδίδεται στον ίδιο χώρο, αποστολή μέσω κατάλληλης ηλεκτρονικής εφαρμογής) και να αποστέλλονται άμεσα στον συμβεβλημένο με αυτόν Π.Υ.Η., εφόσον πρόκειται για χρήστες συμβολαίου.
4. Τα δεδομένα ταυτοποίησης Η/Ο, φόρτισης και χρέωσης ανά φόρτιση, αποθηκεύονται και διατηρούνται από τον Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. και από τον Π.Υ.Η., με πλήρη τήρηση των υποχρεώσεων περί προστασίας προσωπικών και εμπορικών δεδομένων, όπως ο νόμος ορίζει.

Άρθρο 17

Ανάπτυξη δημοσίως προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο

1. Η ανάπτυξη των δημοσίως προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο πραγματοποιείται κατά προτεραιότητα μέσω του ανταγωνιστικού μοντέλου αγοράς. Δύναται επίσης να πραγματοποιείται και μέσω ανοιχτών, διαφανών και χωρίς διακρίσεις διαγωνισμών παραχώρησης του δικαιώματος ανάπτυξης, διαχείρισης και λειτουργίας τέτοιων υποδομών, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 4. Η ανάπτυξη των υποδομών γίνεται στη βάση του Εθνικού Σχεδίου για την Ηλεκτροκίνηση, που εκπονείται σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/95823/3190 και εγκρίνεται με κοινή απόφαση των

Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών και στη βάση των σχεδίων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων του άρθρου 18.

2. Για την ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των δημοσίως προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο, οι δήμοι μητροπολιτικών κέντρων, οι μεγάλοι και οι μεσαίοι ηπειρωτικοί δήμοι, οι δήμοι πρωτευουσών περιφερειακών ενοτήτων, καθώς και οι μεγάλοι και μεσαίοι Νησιωτικοί Δήμοι, σύμφωνα με το άρθρο 2Α του ν. 3852/2010 (Α' 87), δύνανται να διενεργούν ανοιχτούς διαγωνισμούς παραχώρησης του δικαιώματος αυτού σε χώρους που προβλέπονται στην κατά περίπτωση πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του άρθρου 45 καταρτίζει ενδεικτικές προδιαγραφές για την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τους διαγωνισμούς παραχώρησης του προηγούμενου εδαφίου. Μεταξύ των κριτηρίων αξιολόγησης των προσφορών περιλαμβάνονται υποχρεωτικά το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών, ο χρόνος υλοποίησης, η λειτουργική διαθεσιμότητα των υποδομών και η εν γένει ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και, δυνητικά, ιδίως το πλήθος, η γεωγραφική κατανομή των σημείων επαναφόρτισης και τα βασικά ποιοτικά χαρακτηριστικά των υποδομών.

3. Το αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας προβαίνει σε ετήσια βάση σε αξιολόγηση της ανάπτυξης των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο, προκειμένου να διαπιστώσει το επίπεδο ανάπτυξης στη σχετική αγορά ηλεκτροκίνησης, καθώς και την επάρκεια των υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο, λαμβάνοντας υπόψη μεταξύ άλλων την αναλογία δημοσίως προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο σε σχέση με το πλήθος των κυκλοφορούντων Η/Ο στην ελληνική επικράτεια και ανά γεωγραφική περιοχή. Στην ετήσια αξιολόγηση επισημαίνονται και τα προβλήματα που έχουν παρουσιαστεί στην ανάπτυξη των υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο σε σχέση με τα προβλεπόμενα στο Εθνικό Σχέδιο για την Ηλεκτροκίνηση και στα Σχέδια Φόρτισης Η/Ο των δήμων της χώρας και προτείνονται σχετικές παρεμβάσεις λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων που παρουσιάζονται ανά γεωγραφική περιοχή.

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύνανται να λαμβάνονται μέτρα και να ορίζονται δράσεις για την ενίσχυση της επάρκειας των υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο, ιδίως εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο σε συνέχεια της ετήσιας αξιολόγησης των προηγούμενων εδαφίων. Σε αυτήν καθορίζονται τα μέτρα και οι δράσεις, η διάρκεια αυτών, οι διαδικασίες υλοποίησης των μέτρων και ολοκλήρωσης αυτών, οι όροι, οι προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή τους.

4. Στην περίπτωση που, λαμβάνοντας υπόψη τους στόχους του Εθνικού Σχεδίου για την Ηλεκτροκίνηση ιδίως για το πλήθος, τη γεωγραφική κατανομή και τον χρόνο υλοποίησης, δεν καταστεί εφικτή η ανάπτυξη επαρκούς δικτύου δημοσίως προσβάσιμων υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο μέσω του ανταγωνιστικού μοντέλου αγοράς και των διαδικασιών παραχώρησης της παρ. 2, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να διενεργεί ανοικτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία μετά από πρόσκληση υποβολής προσφορών, για την απόκτηση δικαιώματος ανάπτυξης, διαχείρισης και λειτουργίας σημείων επαναφόρτισης για Η/Ο σε γεωγραφικές ενότητες ή σε τομείς ανάπτυξης των υποδομών όπου παρατηρείται υστέρηση. Για την αξιολόγηση των προσφορών λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια της παρ. 2 και δύναται να γίνεται χρήση των προδιαγραφών πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος της ίδιας παραγράφου.

5. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις, προγραμματικές συμφωνίες και μνημόνια συνεργασίας με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και γενικότερα με τους φορείς του Δημοσίου Τομέα και του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, κατά την έννοια του άρθρου 3 του ν. 3979/2011 (Α' 138), προς τον σκοπό της ανάπτυξης της ηλεκτροκίνησης, χωρίς να ακολουθούνται στις συμβάσεις αυτές οι κείμενες εθνικές διατάξεις περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων του ν. 4412/2016 (Α' 147).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' – ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΣΗΣ

Άρθρο 18

Χωροθέτηση σημείων στάθμευσης και επαναφόρτισης Η/Ο από ΟΤΑ

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νμου και έως την 31η Μαρτίου 2021, οι δήμοι μητροπολιτικών κέντρων, οι μεγάλοι και μεσαίοι ηπειρωτικοί δήμοι, οι δήμοι πρωτευουσών περιφερειακών ενοτήτων, καθώς και οι μεγάλοι και μεσαίοι νησιωτικοί δήμοι, σύμφωνα με το άρθρο 2Α του ν. 3852/2010 (Α' 87), εκπονούν υποχρεωτικά πρόγραμμα χωροθέτησης επαρκούς αριθμού κανονικής ή υψηλής ισχύος σημείων επαναφόρτισης Η/Ο και θέσεων στάθμευσης Η/Ο, εντός των διοικητικών τους ορίων, εφεξής ονομαζόμενο «Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.)».

Το Σ.Φ.Η.Ο. λαμβάνει υπόψη του τα πολεοδομικά και κυκλοφοριακά χαρακτηριστικά της περιοχής και μπορεί να ενταχθεί ως μέτρο παρέμβασης σε εκπονούμενα στρατηγικά

σχέδια των οικείων ΟΤΑ (όπως π.χ. στα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας - ΣΒΑΚ, τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις - ΟΧΕ, τα σχέδια για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη - ΒΑΑ κ.λπ.), καθώς και σε ευρύτερες μελέτες και προγράμματα αστικών αναπλάσεων. Το Σ.Φ.Η.Ο. περιέχει υποχρεωτικά κατ' ελάχιστον τα εξής:

α) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο κατά μήκος των διοικητικών τους ορίων, στους χώρους στάσης και στάθμευσης του άρθρου 34 του ν. 2696/1999 (Α' 57), καθώς και σε ελεγχόμενους από τους δήμους χώρους στάθμευσης και δημοτικούς χώρους στάθμευσης, ώστε να προβλέπεται υποχρεωτικά η χωροθέτηση κατ' ελάχιστον ενός (1) σημείου επαναφόρτισης Η/Ο ανά χιλίου (1.000) κατοίκους του δήμου, και ειδικότερα σε:

αα) υφιστάμενους υπαίθριους δημοτικούς χώρους στάθμευσης,

αβ) υφιστάμενους στεγασμένους δημοτικούς χώρους στάθμευσης,

αγ) υφιστάμενες παρόδιες θέσεις στάθμευσης (ελεύθερες και ελεγχόμενης στάθμευσης, στα πολεοδομικά κέντρα των Δήμων και σε περιοχές αυξημένης επίσκεψης) και

αδ) νέους υπαίθριους/στεγασμένους χώρους στάθμευσης ή παρόδιες θέσεις στάθμευσης που χωροθετούνται με σκοπό την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων.

β) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε τερματικούς σταθμούς και σε επιλεγμένα σημεία των δημοτικών και αστικών συγκοινωνιών, όπως αυτά καθορίζονται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ώστε να καθίσταται δυνατή η ανωτέρω εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο υψηλής ισχύος και συγχρόνως να διασφαλίζεται η ελάχιστη απαιτούμενη αναμονή επαναφόρτισης για την ομαλή λειτουργία των λεωφορειακών γραμμών προς εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού.

γ) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο για την εξυπηρέτηση τουριστικών λεωφορείων, ώστε οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων να εξοπλίζονται με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο σε τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) επί του συνόλου των υφιστάμενων θέσεων ή κατ' ελάχιστον ενός (1) σημείου επαναφόρτισης Η/Ο.

δ) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο για την εξυπηρέτηση ηλεκτροκίνητων οχημάτων τροφοδοσίας, ώστε οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης οχημάτων τροφοδοσίας να εξοπλίζονται με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο για τουλάχιστον το δέκα τοις εκατό (10%) του συνόλου των υφιστάμενων θέσεων ή κατ' ελάχιστον ενός (1) σημείου επαναφόρτισης Η/Ο.

Στις ανωτέρω θέσεις επιτρέπεται και η στάθμευση και επαναφόρτιση Η/Ο που δεν εξυπηρετούν ανάγκες τροφοδοσίας μετά τη λήξη του ωραρίου τροφοδοσίας και έως την επόμενη έναρξη.

Ειδικότερα, σε εμπορικές περιοχές και ιστορικά κέντρα πόλεων, χωροθετούνται παρόδιες θέσεις στάθμευσης – επαναφόρτισης για ηλεκτρικά ποδήλατα και μοτοποδήλατα (scooter) τροφοδοσίας τα οποία επιτρέπεται να κινούνται πέραν των ωραρίων τροφοδοσίας που ισχύει για υπόλοιπα οχήματα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ε) τη χωροθέτηση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε υφιστάμενα και νόμιμα καθορισμένα σημεία στάσης ή στάθμευσης (πιάτσες) Ε.Δ.Χ.-ΤΑΞΙ, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 19

Στους σταθμούς επαναφόρτισης Η/Ο που ορίζονται με την παρούσα διάταξη απαγορεύεται ρητά να φορτίζουν ηλεκτρικά οχήματα εκτός από Ε.Δ.Χ.- ΤΑΞΙ.

στ) τη χωροθέτηση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε χώρους στάθμευσης οχημάτων ΑμεΑ, σύμφωνα με το άρθρο 20.

2. Οι Δήμοι, που δεν ανήκουν στις κατηγορίες της παρ. 1, δύναται να εκπονούν Σ.Φ.Η.Ο., εντός των διοικητικών τους ορίων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1, σε εθελούσια βάση.

3. Ειδικά για τις περιοχές ευθύνης των δημόσιων αστικών συγκοινωνιών και του συγκοινωνιακού έργου που παρέχεται από τους Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε. και Ο.Σ.Ε.Θ. Α.Ε., και αποκλειστικά για τις περιπτώσεις β) και ε) της παρ. 2, οι ανωτέρω Οργανισμοί υποχρεούνται να υποβάλουν, εντός του οριζόμενου χρονικού πλαισίου δεσμευτική πρόταση για τους χώρους αρμοδιότητάς τους στον κατά περίπτωση Δήμο, ώστε να συμπεριληφθεί στο υπό εκπόνηση Σ.Φ.Η.Ο..

4. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι όροι και οι τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση του Σ.Φ.Η.Ο., καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

5. Έως την ολοκλήρωση του Σ.Φ.Η.Ο., η εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Τα σημεία επαναφόρτισης Η/Ο που έχουν ήδη εγκατασταθεί ή πρόκειται να εγκατασταθούν έως την εκπόνηση του Σ.Φ.Η.Ο., λαμβάνονται υπόψη και συμπεριλαμβάνονται στο Σχέδιο Φόρτισης Η/Ο (Σ.Φ.Η.Ο.) της παρ. 1.

6. Το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας του άρθρου 45 παρακολουθεί την εφαρμογή των Σ.Φ.Η.Ο..

7. Τα Σ.Φ.Η.Ο. επικαιροποιούνται από τους Δήμους ανά τακτά χρονικά διαστήματα και κατ' ελάχιστον ανά πέντε (5) έτη, με στόχο την επανεξέταση των εκάστοτε συνθηκών ανάπτυξης και εφαρμογής της χωροθέτησης σημείων επαναφόρτισης Η/Ο.
8. Τα Σ.Φ.Η.Ο. που προβλέπονται με το παρόν άρθρο, δύναται να χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Πράσινου Ταμείου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3889/2010 (Α' 182).
9. Οι θέσεις στάθμευσης Η/Ο δεν συνυπολογίζονται στις ελάχιστες απαιτούμενες θέσεις στάθμευσης κατά την εκπόνηση οποιωνδήποτε σχετικών μελετών από τους ΟΤΑ, αλλά χωροθετούνται επιπλέον αυτών, σύμφωνα με τις παρούσες διατάξεις.

Άρθρο 19

Χωροθέτηση χώρων στάσης / στάθμευσης (πιάτσες) Ε.Δ.Χ. – ΤΑΞΙ οχημάτων με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο

1. Στις έδρες - διοικητικές μονάδες όπου κυκλοφορούν αμιγώς ηλεκτρικά ή υβριδικά ηλεκτρικά επιβατικά οχήματα εξωτερικής φόρτισης δημόσιας χρήσης (Ε.Δ.Χ.- ΤΑΞΙ) με εκπομπές ρύπων έως 50γρCO₂/χλμ., δύναται να καθορίζονται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, χώροι στάσης/στάθμευσης (πιάτσες) με τις απαιτούμενες υποδομές επαναφόρτισης Η/Ο για χρήση αποκλειστικά από αυτά, απαγορευμένης της χρησιμοποίησής τους από Ε.Δ.Χ.-ΤΑΞΙ με άλλη πηγή ενέργειας.
2. Στους κατά την κείμενη νομοθεσία καθοριζόμενους χώρους στάσης/στάθμευσης (πιάτσες) Ε.Δ.Χ.-ΤΑΞΙ οχημάτων, οι οποίοι προορίζονται για μικτή χρήση, ήτοι χρησιμοποιούνται και από Ε.Δ.Χ.-ΤΑΞΙ με άλλη πηγή ενέργειας, τα αμιγώς ηλεκτρικά ή υβριδικά ηλεκτρικά Ε.Δ.Χ.-ΤΑΞΙ οχήματα εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50 γρCO₂/χλμ. παίρνουν θέση στις ειδικά καθορισμένες για αυτά θέσεις, σύμφωνα με τη σειρά προσέλευσής τους. Στους χώρους αυτούς καθορίζεται υποχρεωτικά μία (1) θέση αποκλειστικής χρήσης από αμιγώς ηλεκτρικά ή υβριδικά ηλεκτρικά Ε.Δ.Χ.-ΤΑΞΙ οχήματα εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. για κάθε πέντε (5) θέσεις Ε.Δ.Χ.-ΤΑΞΙ οχημάτων και στην αρχή των συνολικών θέσεων, η οποία οριοθετείται με κατάλληλη σήμανση και διαγράμμιση. Εφόσον στους εν λόγω χώρους στάθμευσης υπάρχουν λιγότερες των πέντε (5) θέσεων, η χωροθέτηση γίνεται με κριτήριο την εν γένει χωρητικότητά τους.
3. Στους σταθμούς επαναφόρτισης Η/Ο που ορίζονται με το παρόν απαγορεύεται ρητά να φορτίζουν άλλα Η/Ο εκτός από Ε.Δ.Χ.-ΤΑΞΙ.

Άρθρο 20

Χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης Η/Ο για ΑμεΑ

1. Σε ποσοστό κατ' ελάχιστον δύο τοις εκατό (2%) επί του συνόλου των προβλεπόμενων δημοσίων θέσεων στάθμευσης οχημάτων ΑμεΑ χωροθετούνται θέσεις στάθμευσης με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο για άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ). Οι συγκεκριμένες θέσεις φέρουν ειδική σήμανση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2696/1999 (Α' 57).
2. Σε ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης οχημάτων το ανωτέρω ελάχιστο ποσοστό θέσεων για ηλεκτρικά οχήματα ΑμεΑ ορίζεται σε ένα τοις εκατό (1%) επί του συνόλου των θέσεων στάθμευσης ΑμεΑ.
3. Για τα σημεία επαναφόρτισης Η/Ο για οχήματα ΑμεΑ του παρόντος εφαρμόζεται η κοινή υπουργική απόφαση 42863/438/2019 (Β' 2040).

Άρθρο 21

Σήμανση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο

1. Οι θέσεις στάθμευσης που εξοπλίζονται με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο σημαίνονται με τη ρυθμιστική πινακίδα Ρ-40 «Απαγορεύονται η στάση και η στάθμευση», σε συνδυασμό με την πρόσθετη πινακίδα Πρ-19β του ΚΟΚ με την ένδειξη «Εξαιρούνται τα Ηλεκτροκίνητα Οχήματα», σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 2696/1999 (Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας, Α' 57).
2. Τα σημεία στάθμευσης Η/Ο σημαίνονται με την πινακίδα Ρ-35α με την ένδειξη «Θέση/Σημείο Επαναφόρτισης Ηλεκτροκίνητου Οχήματος». Προκειμένου να σημειωθεί ο χώρος στάθμευσης ηλεκτροκίνητων οχημάτων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί και η ρυθμιστική πινακίδα Ρ-70 «Χώρος στάθμευσης ορισμένης κατηγορίας οχημάτων» σε συνδυασμό με την πρόσθετη πινακίδα Πρ-19^α «Ηλεκτροκίνητα Οχήματα».

Άρθρο 22

Ειδικές διατάξεις για παραδοσιακούς οικισμούς και μνημεία

1. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι όροι, οι τεχνικές προδιαγραφές και η διαδικασία για τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης Η/Ο και

την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε παραδοσιακούς οικισμούς και σε διατηρητέα κτίρια, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του ως άνω μέτρου.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Πολιτισμού και Αθλητισμού καθορίζονται οι όροι, οι τεχνικές προδιαγραφές και η διαδικασία για τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης Η/Ο και την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε ιστορικούς τόπους, αρχαιολογικούς χώρους ή στο άμεσο περιβάλλον μνημείων που προστατεύονται με τις διατάξεις του ν. 3028/2002 (Α' 153), σε μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς ή σε τμήματα πόλεων ή οικισμών, που έχουν χαρακτηριστεί ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία και σε άλλες προστατευόμενες περιοχές αρμοδιότητάς τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΦΟΡΤΙΣΗΣ Η/Ο

Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τις παρ. 2 έως 7 του άρθρου 8 της Οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Μαΐου 2010 για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (EL L 153/13), όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/844 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 (L156/75)

Άρθρο 23

Εγκατάσταση υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο σε νέα κτίρια

1. Στην ηλεκτρολογική μελέτη όλων των νέων κτιρίων, ήτοι στα κτίρια για τα οποία υποβάλλεται αίτημα για έκδοση οικοδομικής άδειας μετά την 1^η.3.2021, περιλαμβάνεται η εγκατάσταση υποδομής καλωδίωσης, δηλαδή σωληνώσεων, οχετών, καναλιών κ.λπ. για τη διέλευση ηλεκτρικών καλωδίων, ώστε στις υποχρεωτικές θέσεις στάθμευσης κατά την κείμενη νομοθεσία (σε υπόγειο, πυλωτή, σε ακάλυπτο χώρο ή σε παρακείμενο χώρο του κτιρίου) να μπορούν να εγκατασταθούν σημεία επαναφόρτισης Η/Ο, σύμφωνα με το άρθρο 2 και σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο παρόν. Η ηλεκτρολογική μελέτη αποτελεί μέρος της συνολικής ηλεκτρομηχανολογικής μελέτης και της μελέτης πυρασφάλειας του κτιρίου και υποβάλλεται μαζί με τις υπόλοιπες στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου για την έκδοση οικοδομικής άδειας.

2. Σε νέα κτίρια με αποκλειστική χρήση κατοικίας και με περισσότερες από δέκα (10) θέσεις στάθμευσης, εγκαθίσταται υποχρεωτικά υποδομή καλωδίωσης, ώστε να καθίσταται δυνατή σε μεταγενέστερο στάδιο η εγκατάσταση σημείου επαναφόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε κάθε θέση στάθμευσης οχημάτων.

3. Σε νέα κτίρια που δεν προορίζονται αποκλειστικά για κατοικία και τα οποία διαθέτουν περισσότερες από δέκα (10) θέσεις στάθμευσης, εγκαθίσταται υποχρεωτικά υποδομή καλωδίωσης, ώστε κατ' ελάχιστο μία (1) σε κάθε πέντε (5) θέσεις στάθμευσης να μπορεί σε μεταγενέστερο στάδιο να εφοδιαστεί με σημείο επαναφόρτισης Η/Ο, για τις θέσεις που δεν εξυπηρετούν την κατοικία. Για τις θέσεις που εξυπηρετούν κατοικίες ισχύουν οι διατάξεις της παρ. 2. Στα κτίρια της παρ. 3 εγκαθίσταται υποχρεωτικά από την αρχή της κατασκευής κατ' ελάχιστον ένα (1) σημείο επαναφόρτισης Η/Ο.

4. Σε νέα κτίρια με μικτές χρήσεις (χρήση κατοικίας και άλλες χρήσεις), για τον υπολογισμό του αριθμού των απαιτούμενων θέσεων τοποθέτησης σημείων επαναφόρτισης Η/Ο, εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στις παρ. 2 και 3 ανά χρήση.

5. Σε όλα τα νέα κτίρια δύναται να προβλεφθεί εγκατάσταση υποδομής καλωδίωσης για την τοποθέτηση κοινόχρηστου σημείου επαναφόρτισης Η/Ο σε μια ξεχωριστή κοινόχρηστη θέση στάθμευσης επιπλέον των απαιτούμενων. Στην περίπτωση αυτή, το σημείο επαναφόρτισης μπορεί να συνδέεται με ξεχωριστή παροχή ηλεκτρικού ρεύματος. Η χωροθέτηση και η λειτουργία του σημείου αυτού αναφέρονται στον κανονισμό του κτιρίου. Οι δαπάνες που προκύπτουν επιμερίζονται αναλόγως στους ιδιοκτήτες ή στους ενοίκους που κάνουν χρήση του σημείου επαναφόρτισης. Η κοινόχρηστη θέση στάθμευσης για φόρτιση επισημαίνεται με σχετική διαγράμμιση και δεν πρέπει να παρεμποδίζει τους ελιγμούς και τη στάθμευση των οχημάτων ή την κίνηση των χρηστών/πεζών.

Άρθρο 24

Εγκατάσταση υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο σε υφιστάμενα κτίρια

1. Σε υφιστάμενα κτίρια, τα οποία είχαν υποχρέωση πρόβλεψης θέσεων στάθμευσης, δύναται να εγκαθίσταται νέα υποδομή καλωδίωσης σε κοινόχρηστους ή και κοινόκτητους χώρους, για την τοποθέτηση ξεχωριστής κοινόχρηστης παροχής, η οποία θα επιτρέπει την τοποθέτηση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο. Σε περιπτώσεις κτιρίων με πολλαπλές ιδιοκτησίες για την ανωτέρω εγκατάσταση απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της απόλυτης πλειοψηφίας των συνιδιοκτητών. Η λειτουργία και ο τρόπος χρήσης του συνόλου της

εγκατάστασης συμπεριλαμβάνεται στην τεχνική έκθεση του αρμόδιου ηλεκτρολόγου ή ηλεκτρολόγου μηχανικού, η οποία προσαρτάται στον κανονισμό του κτιρίου.

2. Σε υφιστάμενα κτίρια επιτρέπεται στον ιδιοκτήτη ή δικαιούχο αποκλειστικής χρήσης χώρου στάθμευσης, με αποκλειστική δαπάνη, ευθύνη και επιμέλειά του, η εγκατάσταση υποδομής καλωδίωσης στη δική του θέση στάθμευσης και η εγκατάσταση και λειτουργία σημείου επαναφόρτισης Η/Ο, το οποίο τροφοδοτείται απευθείας μέσω της υφισταμένης παροχής ρεύματος ιδιόκτητου χώρου εντός της ίδιας οικοδομής ή μέσω νέας ιδιόκτητης παροχής ρεύματος. Για την εφαρμογή του παρόντος ορίζονται τα εξής:

α) Ο ιδιοκτήτης ή ο δικαιούχος αποκλειστικής χρήσης χώρου στάθμευσης υποχρεούται να προβεί σε προηγούμενη έγγραφη γνωστοποίηση προς τον διαχειριστή του κτιρίου επί αποδείξει παραλαβής της, ο οποίος οφείλει να ενημερώσει αμελλητί τους λοιπούς συνιδιοκτήτες του κτιρίου. Μετά την πάροδο τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση προς το διαχειριστή, ο ως άνω ιδιοκτήτης ή δικαιούχος χρήσης δικαιούται να προβεί στην εγκατάσταση.

β) Η Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη (ΥΔΕ), το αντίγραφο της έγγραφης γνωστοποίησης προς τον διαχειριστή του κτιρίου και η απόδειξη παραλαβής της διατηρούνται στο αρχείο του ιδιοκτήτη ή δικαιούχου χρήσης και είναι διαθέσιμα στις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

γ) Η Γενική Συνέλευση των συνιδιοκτητών του κτιρίου δικαιούται με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των ιδιοκτητών (τουλάχιστον πεντακόσια ένα χιλιοστά (501/1000)) να εναντιωθεί στην πραγματοποίηση της εγκατάστασης. Με την ίδια διαδικασία δύναται να ζητήσει οποτεδήποτε τη διακοπή λειτουργίας της εγκατάστασης αυτής λόγω μη τήρησης των προδιαγραφών ασφαλούς κατασκευής και λειτουργίας της ή ουσιώδους παρεμπόδισης της χρήσης των υπολοίπων χώρων στάθμευσης του κτιρίου, προσκομίζοντας τεχνική έκθεση αρμόδιου ηλεκτρολόγου μηχανικού στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης με κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο.

3. Σε υφιστάμενα κτίρια, στα οποία γίνονται εργασίες ανακαίνισης με οικοδομική άδεια, που περιλαμβάνουν τον χώρο στάθμευσης (εντός του κτιρίου ή σε παρακείμενο χώρο) ή την ηλεκτρολογική υποδομή του κτιρίου, εφαρμόζονται οι υποχρεώσεις των παρ. 1 έως 4 του άρθρου 23 που αφορούν στα νέα κτίρια, με την εξαίρεση των περιπτώσεων όπου ο υπεύθυνος μηχανικός δηλώνει, με υπεύθυνη δήλωσή του στην αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, ότι το συνολικό κόστος εγκατάστασης των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο και υποδομής καλωδίωσης, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του παρόντος, υπερβαίνει το επτά τοις εκατό (7%) του συνολικού κόστους της ανακαίνισης του κτιρίου.

4. Σε υφιστάμενα κτίρια που δεν προορίζονται για κατοικία και διαθέτουν περισσότερες των είκοσι (20) θέσεων στάθμευσης οχημάτων, εγκαθίσταται υποχρεωτικά κατ' ελάχιστον μία (1) θέση στάθμευσης με σημείο επαναφόρτισης Η/Ο ανά είκοσι (20) θέσεις στάθμευσης έως την 1^η.1.2023.

Άρθρο 25

Χωροθέτηση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε χώρους που στεγάζεται ο δημόσιος τομέας

Το Δημόσιο και οι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα υποχρεούνται έως την 1^η Ιανουαρίου 2022, να προβλέψουν τη χωροθέτηση, εγκατάσταση και λειτουργία επαρκούς αριθμού υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 23 και 24, στους χώρους στάθμευσης οχημάτων, κλειστούς ή ανοιχτούς, όπου στεγάζονται οι υπηρεσίες τους και προβλέπεται ή έχει προβλεφθεί η λειτουργία ή κατασκευή χώρων στάθμευσης κοινής χρήσης.

Ειδικά για τα υφιστάμενα κτίρια του Δημοσίου και των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, που διαθέτουν περισσότερες των είκοσι (20) θέσεων στάθμευσης οχημάτων, καθίσταται υποχρεωτική έως την 1^η Ιανουαρίου 2022 η εγκατάσταση θέσεων στάθμευσης με σημείο επαναφόρτισης Η/Ο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 24 και σε κάθε περίπτωση κατ' ελάχιστον ενός (1) σημείου επαναφόρτισης Η/Ο.

Άρθρο 26

Προϋποθέσεις εγκατάστασης σημείων επαναφόρτισης Η/Ο

1. Για κατασκευές σε υφιστάμενα κτίρια με σκοπό την εγκατάσταση της υποδομής και την τοποθέτηση συσκευών φόρτισης Η/Ο, για τη σύνδεση των οποίων δεν απαιτείται η εγκατάσταση νέου μετασχηματιστή (Μ/Σ) μέσης τάσης/χαμηλής τάσης (ΜΤ/ΧΤ) στην εσωτερική ηλεκτρική εγκατάσταση, δεν απαιτείται η έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας του άρθρου 30 του ν. 4495/2017 (Α' 167).

Η περαίωση των εργασιών εγκατάστασης πιστοποιείται με τη συμπλήρωση του εντύπου της αίτησης/ενημέρωσης προς τον Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ), το οποίο συνοδεύεται από την Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη (ΥΔΕ) και τα λοιπά απαιτούμενα έγγραφα και κοινοποιείται στον διαχειριστή του κτιρίου. Τα ως άνω έγγραφα παραμένουν σε αρχείο του ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ και είναι διαθέσιμα στις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Μετά την έναρξη λειτουργίας της ηλεκτρονικής ταυτότητας του

κτηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4495/2017, τα ως άνω έγγραφα αποστέλλονται μέσω του πληροφοριακού συστήματος e-adeies, καταχωρούνται στο φάκελο ηλεκτρονικής ταυτότητας του κτηρίου και είναι διαθέσιμα στις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

2. Για την εγκατάσταση της υποδομής και την τοποθέτηση συσκευών φόρτισης Η/Ο σε υφιστάμενα κτίρια, για τη σύνδεση των οποίων απαιτείται η εγκατάσταση νέου μετασχηματιστή (Μ/Σ) ΜΤ/ΧΤ στην εσωτερική ηλεκτρική εγκατάσταση, απαιτείται έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας βάσει των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας.

Οι μελέτες, οι τεχνικές περιγραφές, οι τεχνικές εκθέσεις, τα σχέδια, η συμπληρωμένη Υπεύθυνη Δήλωση Εγκαταστάτη (ΥΔΕ) και αντίγραφο της έγγραφης γνωστοποίησης προς τον διαχειριστή του κτηρίου, στην περίπτωση έγκρισης εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας υποβάλλονται στο πληροφοριακό σύστημα e-adeies από τον εξουσιοδοτημένο μηχανικό. Μετά την έναρξη λειτουργίας της ηλεκτρονικής ταυτότητας του κτηρίου, τα ανωτέρω στοιχεία ενσωματώνονται στον φάκελο της ηλεκτρονικής ταυτότητας του κτηρίου, στον οποίο έχουν πρόσβαση οι αρμόδιες δημόσιες αρχές.

3. Η σύνδεση υποδομών επαναφόρτισης Η/Ο σε υφιστάμενη παροχή, με επαύξηση αυτής ή μέσω νέας παροχής, διενεργείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες ηλεκτροδοτήσεων, όπως εκάστοτε ισχύουν.

4. Σε όλους τους στεγασμένους κλειστούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων που διαθέτουν ένα ή περισσότερα σημεία επαναφόρτισης Η/Ο λαμβάνονται μέτρα πυρασφάλειας, σύμφωνα με το άρθρο 28.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ' – ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΦΟΡΤΙΣΗΣ

Άρθρο 27

Εξαίρεση εργασιών κατασκευής υποδομών φόρτισης από την έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας

Στην παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4495/2017 (Α' 167), προστίθεται περίπτωση κβ) ως εξής:
«κβ) Κατασκευές για την εγκατάσταση υποδομής και τοποθέτηση συσκευών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, χωρίς να απαιτείται η εγκατάσταση νέου μετασχηματιστή (Μ/Σ) ΜΤ/ΧΤ στην εσωτερική ηλεκτρική εγκατάσταση.».

Άρθρο 28

Μέτρα πυροπροστασίας

1. Σε όλες τις περιπτώσεις εγκατάστασης σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε κλειστούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων ανεξαρτήτως επιφάνειας, επιπροσθέτως των οριζόμενων στην κείμενη νομοθεσία περί πυροπροστασίας για τη χρήση κτιρίου, επιβάλλεται η τοποθέτηση κατ' ελάχιστον ενός (1) πυροσβεστήρα διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), κατασβεστικής ικανότητας τουλάχιστον 55B ανά τρία (3) σημεία επαναφόρτισης Η/Ο.

2. Στο τέλος του τέταρτου εδαφίου της περ. II του άρθρου 6.7 του π.δ. 41/2018 (Α' 80) διαγράφεται η φράση «χώροι φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων» και η περίπτωση II του άρθρου 6.7 διαμορφώνεται ως εξής:

«II. Κατηγορία Β.

- Χώροι καυστήρων θέρμανσης και λεβήτων θερμικής ισχύος >50 kW.
- Χώροι συλλογής απορριμμάτων ή/και αποτεφρωτηρίων.
- Χώροι υγραερίων και φυσικού αερίου όπως αναφέρονται στους οικείους κανονισμούς.
- Χώροι Μετασχηματιστών (Μ/Τ και Υ/Τ), Η/Ζ, ηλεκτροστάσια.
- Αποθήκες εύφλεκτων υλικών και αντικειμένων γενικά.
- Χώροι, που λόγω της φύσης των περιεχομένων τους παρουσιάζουν επικινδυνότητα και έχουν πυκνότητα πυροθερμικού φορτίου μεγαλύτερη των 2000 MJ/m².»

Άρθρο 29

Απαιτήσεις και προδιαγραφές για τις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο

Οι εγκαταστάσεις τροφοδοσίας των ηλεκτρικών οχημάτων σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, λειτουργούν και ελέγχονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις και προδιαγραφές που ορίζονται στο Ελληνικό Πρότυπο ΕΛΟΤ 60364 "Απαιτήσεις για ηλεκτρικές εγκαταστάσεις", ή στα αντίστοιχα ισοδύναμα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.

Άρθρο 30

Υποχρεωτικότητα ενημέρωσης του διαχειριστή του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας για την εγκατάσταση σημείου επαναφόρτισης Η/Ο

Προϋπόθεση για την έναρξη της διαδικασίας για τη σύνδεση και λειτουργία υποδομών φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων είναι η καταχώρηση από τον ιδιοκτήτη ή τον φορέα

εκπροσώπησης του σημείου επαναφόρτισης Η/Ο των στοιχείων του σχετικού, ειδικού προς αυτό τον σκοπό, εντύπου σύνδεσης/ενημέρωσης, το οποίο αναρτάται στην ιστοσελίδα της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ.

Άρθρο 31

Υποχρέωση δυνατότητας διαχείρισης ενεργού ισχύος από δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης

Τα δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης Η/Ο υποχρεούνται να διαθέτουν την τεχνική δυνατότητα διαχείρισης ενεργού ισχύος, όπως ορίζεται στο άρθρο 2. Προς τον σκοπό αυτό, οι Φ.Ε.Υ.Φ.Η.Ο. έχουν την υποχρέωση να υιοθετούν συστήματα απομακρυσμένης εποπτείας και ελέγχου με τη χρήση τουλάχιστον ενός ευρωπαϊκού ή διεθνούς ανοικτού πρωτοκόλλου, το οποίο υποστηρίζει τη διαχείριση ενεργού ισχύος.

Άρθρο 32

Όροι λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων

1. Η παρ. 2 του άρθρου 21 του π.δ. 455/1976 (Α' 169), αντικαθίσταται ως εξής:
«2. Η εντός σταθμών αυτοκινήτων, κειμένων εντός κατοικημένων περιοχών, εγκατάσταση και λειτουργία πάσης φύσεως συνεργείου επισκευής αυτοκινήτων και ηλεκτρολογικών εργαστηρίων απαγορεύεται.».
2. Η παρ. 4 του άρθρου 28 του π.δ. 455/1976, αντικαθίσταται ως εξής:
«4. Εντός των υπαίθριων σταθμών αυτοκινήτων απαγορεύεται κάθε χρήση φλόγας. Επίσης, εντός των σταθμών απαγορεύεται η λειτουργία κάθε είδους συνεργείου ή ηλεκτρολογικού εργαστηρίου ή πλυντηρίου – λιπαντηρίου αυτοκινήτων ή αντλίας καυσίμων.»
3. Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 28 του π.δ. 455/1976 προστίθεται περίπτωση ζ), ως εξής:
«ζ) επιτρέπεται να φέρει προσωρινά σκίαστρα κατάλληλης μηχανικής αντοχής.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' – ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΤΩΝ Η/Ο

Άρθρο 33

Λειτουργία των συνεργείων επισκευής και συντήρησης οχημάτων υψηλής τάσης

1. Ως συνεργείο οχημάτων υψηλής τάσης ορίζεται η εγκατάσταση, εντός της οποίας πραγματοποιούνται εργασίες επισκευής και συντήρησης οχημάτων υψηλής τάσης, με τη χρήση κατάλληλου εξοπλισμού. Για τη λειτουργία των συνεργείων οχημάτων υψηλής τάσης εφαρμόζονται οι διατάξεις του π.δ. 78/1988 (Α' 34), με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

2. Τα συνεργεία οχημάτων υψηλής τάσης μπορούν να λειτουργούν εντός των εγκαταστάσεων άλλου συνεργείου ή και μεμονωμένα. Οι εγκαταστάσεις του προηγούμενου εδαφίου πρέπει να διαθέτουν επαρκείς χώρους για την επισκευή και συντήρηση των οχημάτων υψηλής τάσης. Όλοι οι χώροι πρέπει να διαθέτουν την απαραίτητη σήμανση, όπως αναγνωριστικές πινακίδες επί του οχήματος και περίφραξη του χώρου με εμφανή σήμανση υψηλής τάσης, ώστε να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εκτέλεση όλων των απαραίτητων εργασιών επί των οχημάτων υψηλής τάσης με ασφάλεια, τόσο για το όχημα όσο και για τους εργαζόμενους του συνεργείου.

3. Το συνεργείο οχημάτων υψηλής τάσης οφείλει να διαθέτει, πέραν των προβλεπόμενων εργαλείων και μηχανημάτων του π.δ. 78/1988, ειδικό εξοπλισμό για οχήματα υψηλής τάσης, προκειμένου οι εργασίες επισκευής και συντήρησης στα οχήματα αυτά να πραγματοποιούνται με ασφάλεια.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται: α) οι όροι και οι προϋποθέσεις για την επέκταση του αντικειμένου εργασιών των συνεργείων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 13 του π.δ. 78/1988, προκειμένου τα εν λόγω συνεργεία να δύνανται να αναλαμβάνουν τη συντήρηση και την επισκευή οχημάτων υψηλής τάσης, β) ο χώρος, η εσωτερική διάταξη, ο μηχανολογικός εξοπλισμός, ο αριθμός και το είδος των εγκατεστημένων μηχανημάτων και οργάνων και γ) οι απαγορευτικές γειτνιάσεις και οι αποστάσεις ασφαλείας της παρ. 2 του άρθρου 1 του π.δ. 78/1988, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εγκατάσταση και λειτουργία συνεργείων οχημάτων υψηλής τάσης.

Άρθρο 34

Άσκηση του επαγγέλματος του τεχνίτη για την συντήρηση και επισκευή οχημάτων υψηλής τάσης

1. Ο τεχνίτης οχημάτων υψηλής τάσης αναλαμβάνει την επισκευή και συντήρηση των οχημάτων υψηλής τάσης. Ανάλογα με την εκπαίδευση και τη θέση εργασίας του μέσα στο συνεργείο οχημάτων υψηλής τάσης, διακρίνονται οι ακόλουθες κατηγορίες τεχνιτών υψηλής τάσης:

α) «Τεχνίτης οχημάτων υψηλής τάσης Κατηγορίας 1», είναι ο τεχνίτης που, υπό την καθοδήγηση του τεχνίτη οχημάτων υψηλής τάσης κατηγορίας 2, εκτελεί εργασίες που αφορούν στη βασική συντήρηση του οχήματος, οι οποίες δεν έχουν σχέση με το σύστημα υψηλής τάσης. Γνωρίζει τη γενική δομή του συστήματος υψηλής τάσης και τους κινδύνους που πηγάζουν από αυτό.

β) «Τεχνίτης οχημάτων υψηλής τάσης Κατηγορίας 2», είναι ο τεχνίτης που γνωρίζει και ελέγχει τη διακοπή της τροφοδοσίας τάσης σε συστήματα υψηλής τάσης και ασφαλίζει το σύστημα υψηλής τάσης έναντι επανενεργοποίησης. Ο τεχνίτης οχημάτων υψηλής τάσης κατηγορίας 2 γνωρίζει να αφαιρεί και να επανατοποθετεί την μπαταρία σε ένα όχημα υψηλής τάσης, αναλαμβάνει την επιδιόρθωση ή τη διαδικασία ανακύκλωσης της μπαταρίας και διαθέτει τη γνώση και την ικανότητα να θέτει το σύστημα υψηλής τάσης εκ νέου σε λειτουργία με ασφάλεια. Έχει την ευθύνη για όλες τις εργασίες σε συστήματα υψηλής τάσης και διενεργεί αυτόνομα εργασίες σε αυτά, είτε φέρουν είτε δεν φέρουν τάση.

2. Οι τεχνίτες οχημάτων υψηλής τάσης κατηγορίας 1 και 2 χρησιμοποιούν, όπου απαιτείται, ειδικό εξοπλισμό κατά τη διάρκεια της επισκευής και συντήρησης οχημάτων υψηλής τάσης.

3. Σε κάθε συνεργείο οχημάτων υψηλής τάσης απασχολείται τουλάχιστον ένας (1) τεχνίτης οχημάτων υψηλής τάσης Κατηγορίας 2, ως υπεύθυνος για την ορθή εκτέλεση των εργασιών. Αν το συνεργείο απασχολεί περισσότερους από έναν τεχνίτες οχημάτων υψηλής τάσης Κατηγορίας 2, υποχρεούται να ορίσει έναν από αυτούς ως υπεύθυνο για την ορθή εκτέλεση των εργασιών επί των οχημάτων υψηλής τάσης στο χώρο του συνεργείου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται ο χρόνος εκπαίδευσης, το περιεχόμενο, η διδακτέα ύλη, η πιστοποιημένη εκπαιδευτική δομή, η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την επέκταση του αντικειμένου της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος και της βεβαίωσης έναρξης άσκησης επαγγέλματος των τεχνιτών που αναφέρονται στις περ. α' (μηχανοτεχνίτης) και β' (ηλεκτροτεχνίτης) της παρ. 2 του άρθρου 2 και στις περ. α' (διπλωματούχος μηχανικός οχημάτων) και β' (τεχνολόγος μηχανικός οχημάτων) της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 1575/1985 (Α'207), προκειμένου οι τεχνίτες αυτοί να δύνανται να αναλαμβάνουν τη συντήρηση και την

επισκευή οχημάτων υψηλής τάσης ως τεχνίτες οχημάτων υψηλής τάσης Κατηγορίας 1 και Κατηγορίας 2.

Άρθρο 35

Τεχνικός έλεγχος ηλεκτροκίνητων οχημάτων

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία και πιστοποίηση διενέργειας του τεχνικού ελέγχου (περιοδικού, έκτακτου, εκούσιου) των ηλεκτροκίνητων οχημάτων στα Δημόσια και Ιδιωτικά Κέντρα Τεχνικού Ελέγχου Οχημάτων (ΚΤΕΟ), καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια απαραίτητη για τον τεχνικό έλεγχό τους.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ Ν. 3982/2011 (Α΄ 143) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/1161 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 20^{ης} ΙΟΥΝΙΟΥ 2019 «ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2009/33/ΕΚ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ» (ΕΛ L188/116) ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 36

Αντικείμενο και στόχοι

(παρ. 2 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1161)

Το άρθρο 65 του ν. 3982/2011 (Α΄ 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 65

Αντικείμενο και στόχοι

Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τις επιπτώσεις που αφορούν στην κατανάλωση ενέργειας και το περιβάλλον, καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του οχήματος, συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης ενέργειας και των εκπομπών CO₂ και ορισμένων ρύπων, όταν προμηθεύονται ορισμένα οχήματα οδικών μεταφορών, με σκοπό την προώθηση και την τόνωση της αγοράς του τομέα των καθαρών και ενεργειακώς αποδοτικών οχημάτων και τη βελτίωση της συμβολής του τομέα των μεταφορών στις πολιτικές της Ένωσης για το περιβάλλον, το κλίμα και την ενέργεια.»

Άρθρο 37

Πεδίο εφαρμογής

(παρ. 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1161)

Το άρθρο 66 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 66

Πεδίο εφαρμογής

Το παρόν μέρος εφαρμόζεται στις προμήθειες μέσω:

α) συμβάσεων αγοράς, χρηματοδοτικής μίσθωσης, ενοικίασης ή αγοράς με δόσεις που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς, εφόσον υπόκεινται στην υποχρέωση να εφαρμόζουν τις διαδικασίες για τις προμήθειες που προβλέπονται στον ν. 4412/2016 (Α' 147) για τις συμβάσεις που υπερβαίνουν τα όρια των άρθρων 5 και 235 του νόμου αυτού.

β) συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) υπ' αρ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23^{ης} Οκτωβρίου 2007, που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών οδικών επιβατικών μεταφορών, καθ' υπέρβαση του κατώτατου ορίου που καθορίζουν τα κράτη μέλη, αλλά όχι των εφαρμοστέων κατώτατων ορίων που καθορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 5 του εν λόγω κανονισμού,

γ) συμβάσεων παροχής υπηρεσιών που καθορίζονται στον πίνακα 1 του άρθρου 71 του παρόντος, εφόσον οι αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς υπόκεινται στην υποχρέωση να εφαρμόζουν τις διαδικασίες για τις προμήθειες που προβλέπονται στον ν. 4412/2016.

Άρθρο 38

Ορισμοί

(παρ. 5 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1161)

Το άρθρο 67 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 67

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νόμου νοούνται ως:

1) «αναθέτουσες αρχές»: οι αναθέτουσες αρχές, όπως ορίζονται στα σημεία 1 έως 4 της παρ. 1 του άρθρου 2 και στο άρθρο 223 του ν. 4412/2016 (Α' 147),

2) «αναθέτοντες φορείς»: οι αναθέτοντες φορείς, όπως ορίζονται στο άρθρο 224 του ν. 4412/2016

3) «όχημα οδικών μεταφορών»: το όχημα κατηγορίας M ή N, όπως ορίζεται στις περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/858 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 (EL L 151/1),

4) «καθαρό όχημα»:

α) Το όχημα της κατηγορίας M1, M2 ή N1 με μέγιστες εκπομπές καυσαερίων εκφρασμένες σε CO₂ γρ./χλμ. και εκπομπές ρύπων υπό πραγματικές συνθήκες οδήγησης κάτω από ποσοστό των εφαρμοστέων ορίων εκπομπών, όπως καθορίζεται στον πίνακα 2 του παραρτήματος του άρθρου 71 του παρόντος, ή

β) το όχημα της κατηγορίας M3, N2 ή N3 που χρησιμοποιεί εναλλακτικά καύσιμα, όπως ορίζονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 του ν. 4439/2016 (Α' 222), εξαιρουμένων των καυσίμων που παράγονται από πρώτες ύλες που ενέχουν υψηλό κίνδυνο έμμεσης αλλαγής της χρήσης της γης, σχετικά με τις οποίες παρατηρείται σημαντική επέκταση της περιοχής παραγωγής σε εκτάσεις με υψηλά αποθέματα άνθρακα σύμφωνα με το άρθρο 26 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11^{ης} Δεκεμβρίου 2018 (EL L 328/82). Στην περίπτωση οχημάτων που χρησιμοποιούν υγρά βιοκαύσιμα, συνθετικά και παραφινικά καύσιμα, τα εν λόγω καύσιμα δεν αναμειγνύονται με συμβατικά ορυκτά καύσιμα,

5) «βαρύ όχημα μηδενικών εκπομπών»: το καθαρό όχημα όπως ορίζεται στην περ. β της παρ. 4, χωρίς κινητήρα εσωτερικής καύσης ή με κινητήρα εσωτερικής καύσης που εκπέμπει λιγότερο από 1 γρ. CO₂/KWh μετρούμενο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) υπ' αρ. 595/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2009 (EL L 188/1) και τα μέτρα εφαρμογής του, ή που εκπέμπει λιγότερο από 1 γρ. CO₂/χλμ. μετρούμενο σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) υπ' αρ. 715/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Ιουνίου 2007 (EL L 171/1) και τα μέτρα εφαρμογής του.».

Άρθρο 39

Εξαιρέσεις

(παρ. 3 και 4 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1161)

Το άρθρο 68 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 68

Εξαιρέσεις

Εξαιρούνται από τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παρόν μέρος:

α) τα οχήματα που αναφέρονται στις περ. α, β, γ και δ της παρ. 2 και στις περ. α, β και γ της παρ. 3 του άρθρου 2 καθώς και στα σημεία 5.2. έως 5.5. και 5.7. του Μέρους Α του παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αρ. 2018/858 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και

β) τα οχήματα της κατηγορίας M3 πέραν των οχημάτων κλάσης Ι και κλάσης Α, όπως ορίζονται στα σημεία 2 και 3 του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) υπ' αρ. 661/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13^{ης} Ιουλίου 2009 (ΕΛ L 200/1).».

Άρθρο 40

Ελάχιστοι στόχοι προμηθειών

(παρ. 6 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1161)

Το άρθρο 69 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 69

Ελάχιστοι στόχοι προμηθειών

1. Οι συμβάσεις προμήθειας οχημάτων και παροχής υπηρεσιών, όπως αναφέρονται στο άρθρο 66, πρέπει να συμμορφώνονται με τους ελάχιστους στόχους προμηθειών καθαρών ελαφρών οχημάτων που καθορίζονται στον πίνακα 3 και καθαρών βαρέων οχημάτων που καθορίζονται στον πίνακα 4 του παραρτήματος του άρθρου 71. Οι εν λόγω στόχοι εκφράζονται ως ελάχιστα ποσοστά καθαρών οχημάτων επί του συνολικού αριθμού οχημάτων οδικών μεταφορών, που καλύπτονται από το σύνολο όλων των συμβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 66, οι οποίες έχουν ανατεθεί μεταξύ της 2ας Αυγούστου 2021 και της 31ης Δεκεμβρίου 2025, για την πρώτη περίοδο αναφοράς, και μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2026 και της 31ης Δεκεμβρίου 2030, για τη δεύτερη περίοδο αναφοράς.

2. Για τον υπολογισμό των ελάχιστων στόχων προμηθειών, η ημερομηνία της δημόσιας σύμβασης που λαμβάνεται υπόψη είναι η ημερομηνία ολοκλήρωσης της διαδικασίας δημόσιας προμήθειας, με την ανάθεση της σύμβασης.

3. Τα οχήματα που ανταποκρίνονται στον ορισμό των καθαρών οχημάτων βάσει του σημείου 4 του άρθρου 67 ή των βαρέων οχημάτων μηδενικών εκπομπών βάσει του σημείου 5 του άρθρου 67 ως αποτέλεσμα μετασκευής μπορούν να προσμετρώνται ως καθαρά οχήματα ή βαρέα οχήματα μηδενικών εκπομπών, αντίστοιχα, για σκοπούς συμμόρφωσης με τους ελάχιστους στόχους προμηθειών.

4. Στις συμβάσεις που αναφέρονται στην περ. α) του άρθρου 66, λαμβάνεται υπόψη, για σκοπούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης με τους ελάχιστους στόχους προμηθειών, ο αριθμός των οχημάτων οδικών μεταφορών που αποτελούν αντικείμενο αγοράς, χρηματοδοτικής μίσθωσης, ενοικίασης ή αγοράς με δόσεις βάσει κάθε σύμβασης.
5. Στην περίπτωση των συμβάσεων που αναφέρονται στις περ. β) και γ) του άρθρου 66, λαμβάνεται υπόψη, για σκοπούς αξιολόγησης της συμμόρφωσης με τους ελάχιστους στόχους προμηθειών, ο αριθμός των οχημάτων οδικών μεταφορών που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την παροχή των υπηρεσιών που καλύπτονται από κάθε σύμβαση.
6. Εάν δεν εγκριθούν νέοι στόχοι για την περίοδο μετά την 1η Ιανουαρίου 2030, εξακολουθούν να ισχύουν οι στόχοι που έχουν τεθεί για τη δεύτερη περίοδο αναφοράς και υπολογίζονται σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 5, για τις επόμενες πενταετείς περιόδους.
7. Οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς δύνανται να εφαρμόζουν υψηλότερους εθνικούς στόχους ή αυστηρότερες απαιτήσεις, εκτός από τις αναφερόμενες στον πίνακα 4 του παραρτήματος του άρθρου 71 του παρόντος.

Άρθρο 41

Παράρτημα

(παρ. 11 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1161)

Το άρθρο 71 του ν. 3982/2011 (Α' 143) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 71

Προσαρτάται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του παρόντος το ακόλουθο Παράρτημα:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΧΑΜΗΛΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Πίνακας 1: Κωδικοί κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV) για υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 66 παράγραφος 1 στοιχείο γ)

Κωδικός CPV	Περιγραφή
60112000-6	Υπηρεσίες δημόσιων οδικών μεταφορών
60130000-8	Υπηρεσίες ειδικών οδικών μεταφορών

	επιβατών
60140000-1	Υπηρεσίες αποκομιδής απορριμμάτων
90511000-2	Οδική μεταφορά αλληλογραφίας
60160000-7	Υπηρεσίες μεταφοράς δεμάτων
60161000-4	Υπηρεσίες παράδοσης αλληλογραφίας
64121100-1	Μη προγραμματισμένες μεταφορές επιβατών
64121200-2	Υπηρεσίες παράδοσης δεμάτων

Πίνακας 2: Όρια εκπομπών για καθαρά ελαφρά οχήματα

Κατηγορίες οχημάτων	Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025		Από την 1η Ιανουαρίου 2026	
	CO2 γρ./χλμ.	RDE εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων (1) ως ποσοστό των ορίων εκπομπών (2)	CO2 γρ./χλμ.	RDE εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων (1) ως ποσοστό των ορίων εκπομπών (2)
M1	50	80 %	0	α.α.
M2	50	80 %	0	α.α.
N1	50	80 %	0	α.α.

(1) Δηλωθείσες μέγιστες τιμές εκπομπών υπό πραγματικές συνθήκες οδήγησης (RDE) σωματιδίων σε αριθμό σωματιδίων (PN) ανά χιλιόμετρο και οξειδίων του αζώτου (NO_x) σε mg/km, όπως αναφέρονται στο σημείο 48.2 του πιστοποιητικού συμμόρφωσης, όπως περιγράφεται στο παράρτημα ΙΧ της οδηγίας 2007/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Σεπτεμβρίου 2007 (ΕΕ L 263), τόσο για πλήρεις όσο και για αστικές διαδρομές RDE.

(2) Τα ισχύοντα όρια εκπομπών προβλέπονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2007 ή στους κανονισμούς που τον διαδέχθηκαν.

Πίνακας 3: Ελάχιστος στόχος προμηθειών όσον αφορά στο ποσοστό καθαρών ελαφρών οχημάτων, σύμφωνα με τον πίνακα 2 ως προς τον συνολικό αριθμό ελαφρών οχημάτων που καλύπτονται από συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 66 σε επίπεδο κράτους μέλους

	Από τις 2 Αυγούστου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025	Από την 1η Ιανουαρίου 2026 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030
Ελλάδα	25,3 %	25,3 %

Πίνακας 4: Ελάχιστος στόχος προμηθειών όσον αφορά στο ποσοστό καθαρών βαρέων οχημάτων επί του συνολικού αριθμού βαρέων οχημάτων τα οποία καλύπτονται από συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 66 σε επίπεδο κράτους μέλους (1)

	Φορτηγά (κατηγορία οχήματος N2 και N3)		Λεωφορεία (κατηγορία οχήματος M3) (*)	
	Από τις 2 Αυγούστου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025	Από την 1η Ιανουαρίου 2026 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030	Από τις 2 Αυγούστου 2021 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025	Από την 1η Ιανουαρίου 2026 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030
Ελλάδα	8 %	10 %	33 %	47 %

¹ Το ήμισυ του ελάχιστου στόχου για το ποσοστό καθαρών λεωφορείων πρέπει να καλυφθεί με την προμήθεια λεωφορείων μηδενικών εκπομπών όπως ορίζονται στο άρθρο 67 περ. 5. Η απαίτηση αυτή μειώνεται στο ένα τέταρτο (1/4) του ελάχιστου στόχου για την πρώτη περίοδο αναφοράς εάν πάνω από το ογδόντα τοις εκατό (80 %) των λεωφορείων που καλύπτονται από το σύνολο όλων των συμβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 66, οι οποίες ανατέθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής σε ένα κράτος μέλος, είναι δώροφα λεωφορεία.».

Άρθρο 42

Υποβολή εκθέσεων και επανεξέταση

(παρ. 10 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1161)

Μετά το άρθρο 71 του ν. 3982/2011 (Α' 143) προστίθεται νέο άρθρο 71Α, ως εξής:

«Άρθρο 71Α

Υποβολή εκθέσεων και επανεξέταση

1. Έως την 2^α Αυγούστου 2022, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών αποστέλλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκθεση σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή των άρθρων 65 έως 71, τις μελλοντικές ενέργειες εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων του χρονοδιαγράμματος και του πιθανού επιμερισμού προσπαθειών μεταξύ διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης καθώς και κάθε άλλη συναφή πληροφορία.

2. Έως την 18η Απριλίου 2026 και εν συνεχεία ανά τρία (3) έτη, η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, έπειτα από εισήγηση των αρμόδιων Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, υποβάλλει έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 65 έως 71. Οι εν λόγω εκθέσεις συνοδεύουν τις εκθέσεις που υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 340 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή των άρθρων 65 έως 71, τις μελλοντικές ενέργειες εφαρμογής καθώς και κάθε άλλη συναφή πληροφορία. Οι εν λόγω εκθέσεις περιλαμβάνουν επίσης τον αριθμό και τις κατηγορίες οχημάτων που καλύπτονται από τις συμβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 66. Οι πληροφορίες παρουσιάζονται με βάση τις κατηγορίες που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) υπ' αρ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Νοεμβρίου 2002 (ΕΛ L 340/1).».

Άρθρο 43

Μεταβατικές διατάξεις

Τα άρθρα 65 έως 71 του ν. 3982/2011, όπως αντικαθίστανται με τον παρόντα νόμο, καταλαμβάνουν τις συμβάσεις για τις οποίες η προκήρυξη διαγωνισμού θα αποσταλεί μετά τη 2^α Αυγούστου 2021 ή, αν δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, για τις οποίες η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας θα κινήσει τη διαδικασία προμήθειας μετά την εν λόγω ημερομηνία.

Άρθρο 44

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το άρθρο 70 του ν. 3982/2011 (Α' 143).

ΜΕΡΟΣ Δ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 45

Σύσταση Αυτοτελούς Τμήματος Ηλεκτροκίνησης στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

1. Συστήνεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης, το οποίο υπάγεται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.
2. Η περ. ια' της παρ. 1 του άρθρου 2 του π.δ. 132/2017 (Α' 160) αντικαθίσταται ως εξής:
«ια) Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης».
3. Στο τέλος του άρθρου 5 του π.δ. 132/2017 προστίθεται νέα περίπτωση 3 ως εξής:
«3. Το Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης»
4. Μετά το άρθρο 7 του π.δ. 132/2017 προστίθεται νέο άρθρο 7Α, ως εξής:
«Άρθρο 7Α – Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης
Στο Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης ανήκουν οι ακόλουθες αρμοδιότητες:
αα) η εισήγηση της εθνικής πολιτικής για την Ηλεκτροκίνηση λαμβάνοντας υπόψη το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα και τη Μακροχρόνια Στρατηγική για το έτος 2050, η εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Ηλεκτροκίνησης σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία, η περαιτέρω παρακολούθηση και επικαιροποίηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ηλεκτροκίνηση και η παρακολούθηση της εφαρμογής των Σχεδίων Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων.
ββ) η εισήγηση για εκπόνηση έργων, μελετών, προγραμμάτων και δράσεων για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης στο πλαίσιο του εθνικού στόχου μείωσης των εκπομπών αερίων, όπως αυτή περιγράφεται στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, και η υλοποίηση τέτοιων δράσεων,
γγ) η εισήγηση νομοθετικών και κανονιστικών ρυθμίσεων για την προώθηση και ανάπτυξη της ηλεκτροκίνησης,

δδ) η εισήγηση για την προσαρμογή της σχετικής εθνικής νομοθεσίας στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα αρμοδιότητάς του,

εε) η αποτίμηση της αποτελεσματικότητας των εφαρμοζόμενων μέτρων για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης και η μέριμνα για τη συγκέντρωση, αξιολόγηση, επεξεργασία, τήρηση και παροχή στατιστικών στοιχείων σχετικά με την ηλεκτροκίνηση, καθώς και η ετήσια αξιολόγηση της ανάπτυξης των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο,

στστ) η διατύπωση προτάσεων και λύσεων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διοικητικών δυσχερειών και προβλημάτων, τα οποία προκύπτουν κατά την αδειοδοτική ή άλλη συναφή διαδικασία που αφορά στον τομέα της ηλεκτροκίνησης,

ζζ) η εποπτεία των φορέων της αγοράς ηλεκτροκίνησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,

ηη) η εισήγηση για την επιβολή τυχόν προστίμων για παραβάσεις που άπτονται των αρμοδιοτήτων του τμήματος,

θθ) η εκπροσώπηση της ελληνικής πολιτείας σε διεθνή fora, συνέδρια, οργανισμούς, επιτροπές κ.λπ. για όλα τα θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων του τμήματος,

ιι) η ενημέρωση και πληροφόρηση του κοινού και των επιχειρήσεων για το θεσμικό, νομοθετικό, φορολογικό και χρηματοοικονομικό πλαίσιο του τομέα της ηλεκτροκίνησης καθώς και για τις σχετικές διαδικασίες αδειοδότησης και ένταξης σε υφιστάμενα προγράμματα ή σχέδια ενίσχυσης.

ιαια) η μέριμνα για τη σύνταξη και αποστολή απόψεων και στοιχείων της Διοίκησης στο ΣτΕ και στα Διοικητικά Δικαστήρια για υποθέσεις που συζητούνται σε αυτά και είναι σχετικές με τις αρμοδιότητες του τμήματος.

5. Μετά την παρ. 20 του άρθρου 73 του π.δ. 132/2017 (Α' 160) προστίθεται παράγραφος 20Α, ως εξής:

«20Α. Στο Αυτοτελές Τμήμα Ηλεκτροκίνησης προΐσταται υπάλληλος των κλάδων ΠΕ Μηχανικών ή ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού.»

6. Στους ήδη υπάρχοντες κλάδους του άρθρου 62 του π.δ. 132/2017 προστίθενται πέντε (5) θέσεις ως ακολούθως: Δύο (2) θέσεις ΠΕ Μηχανικών, μία (1) θέση ΠΕ Πληροφορικής, μία (1) θέση ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού και μία (1) θέση ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων, και το άρθρο 62 του π.δ. 132/2017 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 62

1. Οι οργανικές θέσεις του μόνιμου προσωπικού ανέρχονται σε οκτακόσιες σαράντα επτά (847) και κατανέμονται κατά κατηγορία και κλάδο, ως εξής:

Κατηγορία – Κλάδος	Σύνολο
--------------------	--------

Κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ)	
ΠΕ Γεωτεχνικών	105
ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού	141
ΠΕ Μηχανικών	292
ΠΕ Περιβάλλοντος	65
ΠΕ Πληροφορικής	21
Κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ)	
ΤΕ Δασοπόνων	20
ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού	8
ΤΕ Μηχανικών	40
ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπόνων	1
ΤΕ Πληροφορικής	2
Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ)	
ΔΕ Διοικητικών Γραμματέων	111
ΔΕ Προσωπικού Η/Υ	11
ΔΕ Τεχνικών	19
Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ)	
ΥΕ Προσωπικό Καθαριότητας	1
ΥΕ Επιμελητών	5
ΥΕ Φυλάκων – Νυχτοφυλάκων	5
Σύνολο	847

7. Οι θέσεις του Αυτοτελούς Τμήματος Ηλεκτροκίνησης πληρούνται με διορισμό ή μετάταξη ή απόσπαση ή μετακίνηση προσωπικού. Κατ' εξαίρεση και εντός μηνός από τη δημοσίευση

του παρόντος, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να εκδώσει ανακοίνωση – πρόσκληση για απόσπαση ή μετάταξη προσωπικού με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 2, 3, 4, 7, 12, 13 και 15 του ν. 4440/2016 (Α' 224),.

8. α) Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, το Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Έρευνας και Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων υπάγεται στην Διεύθυνση Υδρογονανθράκων.

β) Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 44 του π.δ. 132/2017 προστίθεται περ. ε), ως εξής:

«ε) Τμήμα Πολιτικής Έρευνας και Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων.».

γ) Όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται το «Αυτοτελές Τμήμα Πολιτικής Έρευνας και Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων» στο εξής νοείται το «Τμήμα Πολιτικής Έρευνας και Εκμετάλλευσης Υδρογονανθράκων» της ίδιας Διεύθυνσης.

Άρθρο 46

Σύσταση Γνωμοδοτικού Συμβουλίου για την ηλεκτροκίνηση

1. Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας συστήνεται Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την ηλεκτροκίνηση, το οποίο υποβάλλει προτάσεις στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για θέματα που αφορούν στον σχεδιασμό της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω της διείσδυσης των ηλεκτρικών οχημάτων και στην αποτελεσματική εφαρμογή των σχετικών δράσεων και πολιτικών.

2. Στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου ανήκουν ιδίως:

α) η εισήγηση για τη διαμόρφωση γενικών κατευθύνσεων των πολιτικών και η επεξεργασία θέσεων και προτάσεων για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, ενδεικτικά για διοικητικά μέτρα, χρηματοδοτικά προγράμματα και οικονομικά κίνητρα και για τη διαμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου για τη λειτουργία της αγοράς της ηλεκτροκίνησης,

β) η διατύπωση γνώμης επί θεμάτων σχετικών με την εκτίμηση, ανάληψη και υλοποίηση των μέτρων προώθησης της ηλεκτροκίνησης, και εν γένει η παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για κάθε θέμα που συναρτάται με την ηλεκτροκίνηση,

γ) η εκτίμηση αντικτύπου, η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και η επικαιροποίηση των μέτρων διείσδυσης στη χώρα των ηλεκτρικών οχημάτων, καθώς και η εισήγηση για τη λήψη διορθωτικών μέτρων σε περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνονται αποκλίσεις από τους προβλεπόμενους στόχους,

δ) η παρακολούθηση των διεθνών τεχνολογικών και οικονομικών εξελίξεων στον τομέα της ηλεκτροκίνησης και η διατύπωση προτάσεων προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την αξιοποίηση των σχετικών συμπερασμάτων.

ε) η συνεργασία με αντίστοιχα όργανα άλλων κρατών και διεθνών οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτροκίνησης,

στ) η παροχή, κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, επιτελικής και εκτελεστικής τεχνοκρατικής υποστήριξης προς το Υπουργείο για την προώθηση και υλοποίηση των μέτρων, πολιτικών και δράσεων υπέρ της ηλεκτροκίνησης.

3. Το Συμβούλιο αποτελείται από εννέα (9) μέλη με τριετή θητεία, και ειδικότερα από έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έναν (1) εκπρόσωπο της Ρ.Α.Ε., έναν (1) εκπρόσωπο της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, έναν (1) εκπρόσωπο της αγοράς ηλεκτροκίνησης, έναν (1) εκπρόσωπο της ακαδημαϊκής κοινότητας, δύο (2) εμπειρογνώμονες που διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και διαθέτουν ειδικές γνώσεις ή/και εξειδικευμένη επαγγελματική εμπειρία σε θέματα ηλεκτροκίνησης και δύο (2) μέλη που επιλέγονται μεταξύ κοινωνικών φορέων που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της ηλεκτροκίνησης, ενδεικτικώς μεταξύ Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ), σωματείων, μη κερδοσκοπικών εταιρειών κ.λπ.. Πρόεδρος του Συμβουλίου ορίζεται πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και υψηλής επιστημονικής κατάρτισης στο πεδίο της έρευνας και καινοτομίας στην καθαρή ενέργεια.

4. Η συγκρότηση του Συμβουλίου γίνεται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία καθορίζονται και ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας του, ο τρόπος σύγκλησης των συνεδριάσεων και λήψης αποφάσεων, η υλικοτεχνική και διοικητική της υποστήριξη, τυχόν εξειδίκευση των εργασιών του Συμβουλίου και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εκτέλεση του έργου του.

Άρθρο 47

Επιβολή περιβαλλοντικού τέλους σε παλαιά, ρυπογόνα μεταχειρισμένα οχήματα

1. Για τα επιβατικά αυτοκίνητα της παρ. 1 του άρθρου 121 του ν. 2960/2001 (Α' 265),
α) επιβάλλεται, επιπλέον του τέλους ταξινόμησης, έκτακτο περιβαλλοντικό τέλος ύψους τεσσάρων χιλιάδων ευρώ (4.000), εφόσον πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ευρωπαϊκών προτύπων εκπομπών καυσαερίων Euro 4, όπως αυτές ορίζονται στην οδηγία 98/69/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 1998

σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν κατά της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από τις εκπομπές των οχημάτων με κινητήρα ή μεταγενέστερες τροποποιητικές αυτής, ή

β) απαγορεύεται η εισαγωγή, εφόσον πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ευρωπαϊκών προτύπων εκπομπών καυσαερίων Euro 3, 2 και 1, όπως αυτές ορίζονται στις οδηγίες 94/12/EK, 91/441/ΕΟΚ, 89/458/EK και 88/76/EK ή μεταγενέστερες τροποποιητικές αυτών, ή εφόσον δεν πληρούν προδιαγραφές ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro) συμβατικής τεχνολογίας και δεν αποδεικνύονται για αυτά οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

2. Για τα φορτηγά αυτοκίνητα των περ. β', γ', ε' της παρ. 1 του άρθρου 123 του ν. 2960/2001 και τις μεταχειρισμένες βάσεις αυτών,

α) επιβάλλεται επιπλέον του τέλους ταξινόμησης έκτακτο περιβαλλοντικό τέλος, ύψους τεσσάρων χιλιάδων ευρώ (4.000), εφόσον πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ευρωπαϊκών προτύπων εκπομπών καυσαερίων Euro 4, όπως αυτές ορίζονται στην οδηγία 98/69/EK ή μεταγενέστερες τροποποιητικές αυτής,

β) απαγορεύεται η εισαγωγή, εφόσον πληρούν εκ κατασκευής τις προδιαγραφές ευρωπαϊκών προτύπων εκπομπών καυσαερίων Euro 3, 2 και 1, όπως αυτές ορίζονται στις οδηγίες 94/12/EK, 91/441/ΕΟΚ, 89/458/EK και 88/76/EK ή μεταγενέστερες τροποποιητικές αυτών, ή εφόσον δεν πληρούν προδιαγραφές ευρωπαϊκού προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro) συμβατικής τεχνολογίας και δεν αποδεικνύονται για αυτά οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

3. Το περιβαλλοντικό τέλος καταβάλλεται άπαξ και υπό την προϋπόθεση ότι υφίσταται υποχρέωση ταξινόμησης. Ως προς τον χρόνο γένεσης της υποχρέωσης καταβολής του περιβαλλοντικού τέλους, καθώς και τον χρόνο που αυτό καθίσταται απαιτητό για τα οχήματα των παρ. 1 και 2, ισχύουν αναλογικά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 128 του ν. 2960/2001 για το τέλος ταξινόμησης. Τα έσοδα από το περιβαλλοντικό τέλος αποτελούν δημόσιο έσοδο, το οποίο εισπράττεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και στη συνέχεια πιστώνεται υπέρ του Λογαριασμού Ειδικού Σκοπού στην Τράπεζα της Ελλάδος για τη χρηματοδότηση έργων και δράσεων για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης του άρθρου 1 της υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/33377/732/3.4.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1451), σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 2 της ανωτέρω απόφασης.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται ο τρόπος και η διαδικασία καταβολής, είσπραξης και απόδοσης του περιβαλλοντικού τέλους της παρ. 1, οι δράσεις ανταποδοτικού

χαρακτήρα που χρηματοδοτούνται από τα περιβαλλοντικά τέλη, οι φορείς διαχείρισης και ο τρόπος διάθεσης των εσόδων από αυτά, οι υποχρεώσεις των φορέων της αγοράς και των καταναλωτών για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, οι έλεγχοι και οι επιβαλλόμενες κυρώσεις για την παράβαση των μέτρων, ρυθμίζεται κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος, όπως ο τρόπος παρακολούθησης και αξιολόγησης της εφαρμογής των μέτρων, και καθορίζεται η λήξη ισχύος της υποχρέωσης καταβολής του ανωτέρω περιβαλλοντικού τέλους, σε συνάρτηση με τα αποτελέσματά τους στο περιβαλλοντικό ισοζύγιο και με τα επιστημονικά δεδομένα αναφορικά με τη διασπορά του COVID – 19.

Άρθρο 48

Κριτήρια αξιολόγησης στις δημόσιες συμβάσεις

1. Στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων κατά την έννοια του ν. 4412/2016 (Α' 147) για την προμήθεια οχημάτων, υποχρεωτικά συνεκτιμάται κατά την αξιολόγηση των προσφορών η ύπαρξη ελάχιστης ποσόστωσης επί του συνόλου του στόλου των υποψηφίων, ύψους πέντε τοις εκατό (5%) για αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα ή υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ.
2. Στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων κατά την έννοια του ν. 4412/2016 για την προμήθεια υπηρεσιών, η παροχή των οποίων απαιτεί τη χρήση στόλου οχημάτων, δύναται να τεθεί ως κριτήριο ποιοτικής επιλογής, η υποχρέωση ελάχιστης ποσόστωσης επί του συνόλου του στόλου των υποψηφίων, ύψους πέντε τοις εκατό (5%) για αμιγώς ηλεκτρικά οχήματα ή υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα εξωτερικής φόρτισης με εκπομπές ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ, και σε κάθε περίπτωση τίθεται η υποχρέωση ύπαρξης κατ' ελάχιστον ενός (1) αμιγούς ηλεκτρικού οχήματος στο στόλο των υποψηφίων.
3. Οι αναθέτοντες φορείς και οι αναθέτουσες αρχές, κατά την έννοια των διατάξεων του ν. 4412/2016, οφείλουν να αιτούνται από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στις σχετικές διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης να προσκομίζουν κατάλληλα αποδεικτικά έγγραφα, με τα οποία θα βεβαιώνεται η ελάχιστη ποσόστωση ηλεκτρικών οχημάτων στο σύνολο των οχημάτων του στόλου τους.
4. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, οι οποίες έχουν εκτιμώμενη αξία κάτω των ορίων της παρ. 1 του άρθρου 118 και της παρ. 1 του άρθρου 328 του ν. 4412/2016.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται στις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, η έναρξη των οποίων λαμβάνει χώρα, σύμφωνα με τα άρθρα 61 και 290 του ν. 4412/2016, μετά τη 2α Αυγούστου 2021.

Άρθρο 49

Διαχείριση συσσωρευτών Η/Ο

1. Η διαχείριση των συσσωρευτών Η/Ο πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2939/2001 (Α' 179) και της υπ' αρ. 41624/2057/Ε103/2010 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β' 1625).
2. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού δύνανται να εξειδικεύονται τα μέτρα, οι όροι και το πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων συσσωρευτών Η/Ο και να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο σχετικό θέμα.

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 50

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται σε επιμέρους διατάξεις του.